

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKHABAR



Liderler huzur istedi. — Gazeteler —

Huzur — Aaa, beni hâlâ
yerde arıyorlar!..



CAF



FIRINDA MAKARNA

**UFA ile
yapıldığı
takdirde
harika olur**

UFA, Türk yemeklerine
ve tatlılarına
en uygun margarindir.
UFA'nın tadını alanlar
bir daha başka margarin
kullanmazlar.



UFA – üstün lezzetli margarin



AKBABA

Yıl: 46 Cilt: 15 Sayı: 48 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 20 Kasım 1968

İSMET PAŞA VE HALK PARTİSİ

İSMET PAŞA bir hayli yaşlandı. Buna rağmen politikanın ta orta yerindedir. Maşallah hem dinçtir, hem delikanlı... Eskilerin herdem taze deyişlerine uyacak bir canlılık içinde oradan oraya koşuyor; demeçler, konferanslar veriyor; konuşmalar, açık oturumlar yapıyor. Parlamento çalışmalarına katılıyor; partisini yönetiyor. Yaşlı kadınlarımız, Paşa'nın bu halini gördükçe:

— Tuh tuh, kırkbir kere maşallah, nazar değmesin... diye parmak ısırıyorlar. Gençlerimiz, Paşa'nın halinden ders alıyorlar. Türkiye'de birçok paşa vardır ama, Paşa bir tanedir. Nerede olursa olsun bir vatandaş:

— Paşa demiş ki... diye söze başladı mı, hiç kimse:

— Hangi paşa? diye sormaz.

Bellidir ki paşa İsmet Paşa'dır. Doğrusu İsmet Paşa da bu pašalığını bildiği için ona göre bir tavır almaktadır. Sanki muhalefet lideri değildir de devleti temsil eder. Halk Partisi her seçimde yenilir, Paşa hiç bir zaman yenilmez. Başka bir partide başka bir ülkede olsa, altı seçim üstüste yenilgiye uğrayan bir partinin altı üstüne gelir; partinin genel başkanı başarısız sayılırdı. İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da, dünyanın neresinde olursa olsun usul böyledir. Ama Halk Partisi İsmet Paşa'sıyla birlikte dünyanın hiç bir yerinde bulunmaz olduğundan yenile yenile «Nurlu bir istikbal» e doğru koşuyor. Şu sıralarda CHP'ye İsmet Paşa ile birlikte düşen görev usul usul muhalefet yapmaktır.

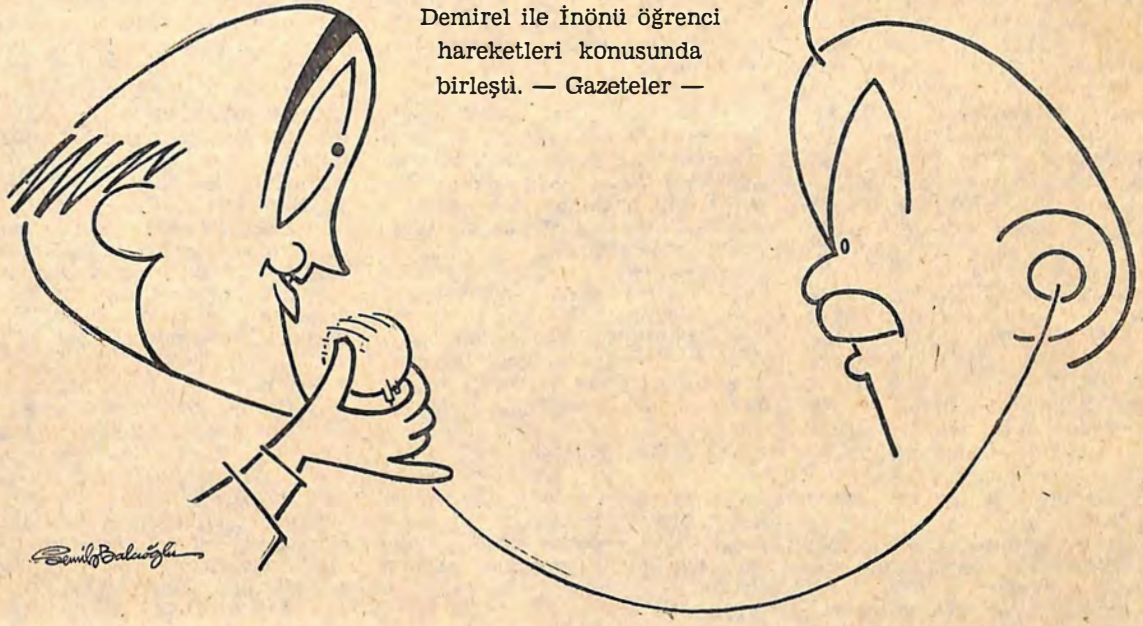
İsmet Paşa'mız yaşlandıkça sevimlileşen yüzü ve tatlılaşan edasıyla, her seçimde ağır bir yenilgiye uğradığı halde bozulmayan soğukkanlılığıyla kendi partisi içindeki tutumunu sürdürür. Hiç kimse çıkıp da:

— Paşam, Paşam... Bu parti hep kaybediyor. Partiyi iyi yönetsen hiç olmazsa bir tek seçimde kazanırdık... diyemiyor. İsmet Paşa'nın dehasına herkes inandığından İsmet Paşa da Halk Partisinde istediği gibi oynuyor. Kurultay listelerini eliyle düzenliyor; Parti Meclisi mi desem, Yönetim Kurulu mu desem, her yere istediği gibi el koyup:

— Ahmet'i istemem, Mehmet'i listeye alın, Ali bu sefer beklesin, Veli'ye söz verdim, onu isterim... diye hükümünü sürdürüyor. Ama seçim gongu vurulup da sıra oy tasnifine geldi mi:

— Halk Partisi gene kaybetti Paşam!

Demirel ile İnönü öğrenci hareketleri konusunda birleşti. — Gazeteler —



Yazısız

— Olsun, olsun!... Bir dahaki sefere kazanırız, çok kuvvetliyiz...

— Aman Paşam, hangi kuvvetten bahsediyorsunuz?... Her tarafta yenildik...

— Olsun, olsun itibarımız artıyor...

İsmet Paşa 18. Kurultaydan önce, Halk Partisini, çıkarılığa nam salmış, politikada fosili çıkmış kişilerle idare etmek zorundaydı. Bülent Ecevit liderliğinde bir yeni heyecanın rüzgârı Halk Partisinde esmeye başlayınca herkes umutlanmış, partiye de bir canlılık gelmişti. Ne var ki İsmet Paşa meseleye elini koydu:

— Ahmet'i istemem, Mehmet'i listeye alın, Veli gelsin, Mustafa'yı şimdilik bekletin...

— Aman Paşam 1969 geliyor, gene ayıyı yiyeceğiz...

Dinleyen kim? Halk Partisinin değişmeyen kanunu şu:

Halk Partisi hep kaybedecek...

İsmet Paşa hep kazanacak.

Ne yazık ki İsmet Paşa'nın Halk Partisinde kazanması, Türkiye'nin kazanması değildir. Yirmi yıldan beri bir kere seçim kazanamamış bir partinin kendi kendisine bir eleştirme yapması:

— Yahu, ben hep kaybediyorum, bunun sebebi nedir? diye sorması gerekmez mi?

Gerekir. İsmet Paşa bu soruyu kendisine hiç olmazsa seksenbeş yaşında sormalıdır. Önümüzdeki seçimlere bir yıl kaldı. Günler çabuk geçiyor... Ve oy saatinin gongu vurduğu zaman Paşa gene ak saçlarıyla bir yenilgiye daha imza mı atacaktır?

İsmet Paşa'mızın iki ayaklı bir tarih olduğunu kim inkâr edebilir? Atatürk'ün sağ kolu, İnönü kahramanı, Lozan'da usta diplomat, Çerkez Etem'i tepeleyen kumandan, Cumhuriyetin sadık bekçisi... İsmet Paşa, Lord Curzon ile aşık atmış; Churchill'i, Stalin'i, Chamberlain'i, Eden'i, Hitler'i, Mussolini'yi, Roosevelt'i birer birer emekliye sevk etmiştir. Milli Kurtuluş Savaşının tarih yadigarı gibi aramızda dolaşmakta, milletin kalbindeki yerini muhafaza etmektedir. Ne yazık ki bütün bunlar yüzde altmışı okuma yazma bilmez bir toplumda seçim kazanmak için yetmiyor. Seçim kazanmak ile İnönü Meydan Muharebesini kazanmak arasında aşikâr farklar vardır.

Son olarak İsmet Paşa için şunu söyleyebiliriz:

Paşa, seçim sandığında her zaman kaybeden muzaffer bir kumandandır. Zafer kendisine aittir, mağlûbiyet ise Halk Partisinin defterine yazılır.

C.H.P. boykotlara karşı. — Gazeteler —



YETER!



Gelecek ay olur mu?

VEDAT SAYGEL



BİZİM yurt dışında bir amcamız vardır. Birinci Cihan Harbi yıllarında her nasılsa yurt dışında kalmış, şansı yardım ettiğinden öteki dünyayı boylamamış, harpten sonra bir yuva kurmuş, gurbet illerinde çocuk sahibi olmuş, yıllar sonra kimin marifetiyle bilmem adresimizi bulmuş bir amca... Ay geçmez, mektubu geçer elimize... Hatırımızı sormaz, buram buram hasret tüten satırlarda memleketin durumunu sorar. «Falan yer bıraktığım gibi mi?» der. «Filân yerde kubbesi eğri bir cami vardı. Hâlâ duruyor mu?» der. Ne cevap vereceğini şaşırır insan. Sonunda:

— Yahu madem özledin, bir on-onbeş günlüğüne gel de, memleketin eğrisini doğrusunu kendi gözlerinle gör, dedik.

Cevabı gecikmedi. Kendi bazı sebeplerle gelemiyormuş ama, amcamın anlatışlarından Türkiye'ye hayran kalan büyük bir is adamı hem şu cennet ülkeyi görmek, hem de yatırım konularını incelemek için gelmek istiyormuş. «Sizin adresinizi verdim» diyordu amcam. «Gerektiği şekilde ağırlayacağınız, İstanbul'un tarihi ve turistik yerlerini gezdireceğinize eminim.»

— Aman, diye postaladık cevabı. Mümkünse biraz oyala. Uçağa atlayıp hemen çıkmasın yola.

Amcamdan gelen mektup tek kelimelikti. Soruyor:

— «Neden?»
— Birader, dedik, buralar bildiğin gibi değil. Aileden biri olsa kolay. Kurarsın sofrayı, «Buyrun, Allah ne verdiyse şuracıkta yiyiverelim» dersin. Elin adamına memleketteki bolluğu mu göstereceğiz, yokluğu mu?.. Gelen mektupta:

— Aferin, diyordu amcam. Milli gururumuzu rencide etmemek için gösterdiğiniz hassasiyetten dolayı hepinizi tebrik eder, gözlerinizden öperim. Önümüzdeki ay yola çıksa bir mahzuru var mı?

Biz millet olarak bugünden yarın ne yiyeceğimizi pek bilemeyiz ama, ne gibi olaylarla karşılaşacağımızı iyi kötü tahmin ederiz. Ailece kafa kafaya verip, başladık olabilecekleri düşünmeye... Bizim yeğenlerin ortancası cin gibi çokuktur. Osmanlı İmparatorluğunun hangi tarihte ikiye ayrıldığını, İstanbul'un hangi tarihte fethedildiğini bilmez ama, İstanbul'da hangi tarihte ne olacağını bir program düzenleyicisi rahatlığıyla bilir:

— Önümüzdeki ay diyor ama, bel-

li bir tarih vermiyor ki, dedi.

Annem atıldı:

— A oğlum, başında gelmiş, ortasında gelmiş, üç beş günlük farktan ne çıkar?

— Ne çıkar olur mu yahu, dedi yeğen. Üç günde otuz olay patlak verir bu memlekette. Elin adamı daha ayağının tozunu silmeden bir takım karışıklıklarla karşılaşırsa, gittiği yerlerde memleketimiz hakkında neler demez?

Güzel düşünüyordu yeğen.

— Peki, dedik, önümüzdeki ay gelececek olayları bir bir gözden geçirip, hangi tarih müsaitse bir kaç günlüğüne davet edelim gelsin. Söz gelişi ayın onbeşinde yola çıksa?..

— Yolculuk için de üç gün koy, eder ayın onsekizi...

— Evet.

— Evet ama olmaz! dedi yeğen.

— Neden?

— Patagonya Başbakanının yurtdumuzu ziyareti tam o gün başlıyor.

— Daha iyi ya... Bu vesile ile geleneksel konukseverliğimizi de görür.

Yeğen dikti burnunu:

— Göremez ki... Bir kere hava alanından şehrin göbeğine kadar geçecek bir yol bulamaz. Yol buldu desek, konuk devlet adamını görmek için cadde kenarına sokulamaz!

Haklı.

— Öyleyse yola ayın yirmisinde çıksın.

— Yirmi, üç de yolculuk, eder yirmiüç... Gene olmaz!

— Neden?

— O gün konuk devlet adamını uğurlayacağız da ondan! Bilirsin, yollar sabahdan kesilir.

— Yirmi dördü?..

— Çıldırın mı dayı sen? dedi yeğen. Asıl kıyamet o gün kopacak!

— Ne oluyor yine?

— Muallimler, Öğretmenleri protesto yürüyüşüne çıkacak!

Annem:

— Allah beterinden korusun, diye duaya başladı. Muallim ne, öğretmen ne? Neden girerler birbirlerini?

— Neden girdiklerini bilmem ama, önümüzdeki ay bir yabancıнын ziyareti için hiç de uygun değil, dedi yeğen.

Kâğıdı kalemi aldım, bizden haber bekleyen amcamıza, «Aman ne yap yap, dostun olan yabancı iş adamının yurdumuza yapmak istediği ziyareti, ileri bir tarihe atmaya

bak.» diye karaladığım mektubu hemen postaladım.

Onbeş gün sonra amcamızdan telgrafı andıran bir mektup aldık. Soruyor: «Neden?» İki saat sonra cevabını gönderdim: «Önümüzdeki ay milletçe programımız yüklü de, ondan!»

Haftasına varmadan, «Mektupla anlaşmamız hemen hemen imkânsız. Varsa, bir telefon numarası gönderin. Hem birbirimizin sesini duymuş oluruz, hem de kestirme taraftan ziyarete uygun bir tarih buluruz.» diye döktürdüğü mektubu geçti elimize.

Aldık mı başımıza püsküllü belayı! Evde kimi:

— Aman ne güzel, yıllardır hasret kaldığımız amcamızın sesini yakından duyacağız! diye seviniyor, kimi: — Adresimizi verenin, hayatta olduğumuzu gidip ona yetiştirenin boynu altında kalsın! diye dövünüyor.

Bazısı:

— Canım, komşunun telefon numarasını verip kurtulalım, diyor...

Bazıları:

— En iyisi izimizi kaybettirelim, diye direniyor.

Sonunda «Komşunun telefon numarasını verelim» diyen taraf kazandı. Postaladık, gitti. Üstünden kaç gün geçti bilmiyorum:

— Sizi telefondan çağırıyorlar, diye komşudan haber geldi.

«Telefon» sözünü duyan, pabucunu kaptığı gibi fırladı sokağa! Tam kadro dolmuş komşunun odasına. Telefonun başında burnunu çeke çeke ağlayan annem:

— Bak oğlum, amcam bir şeyler soruyor, diyerek alıcıyı bana uzattı.

Hal hatır soruşacağımızı umarken, amcam sordu:

— Mayısta gelmesinin bir mahzuru yok ya?..

Amca sesi duymak için telefon alıcısına yapışan başlardan biri:

— Aman Mayısta gelmesin! diye fısıldadı.

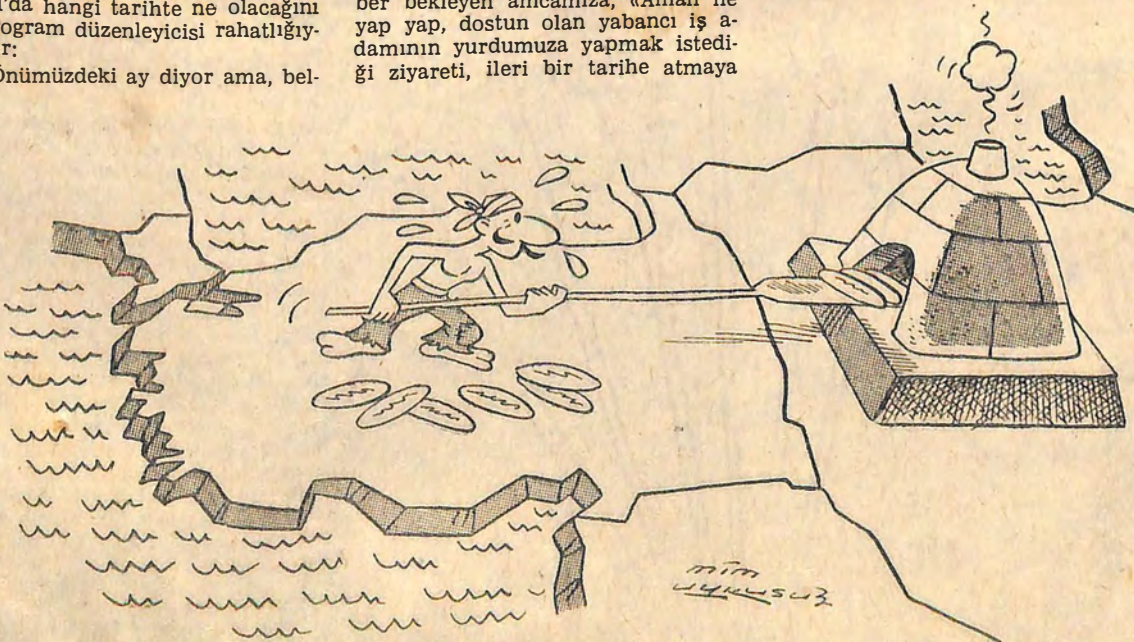
Bana fısıldananı naklettim.

— Neden?

Çevremdekilerin yardımlarıyla cevaplandırdım:

— Öğrencilerin boykotu var da, ondan!

— Olsun. Öğrencilerin boykotundan memleketi gelecek yabancılara ne?



İran'dan buğday alacağız. — Gazeteler —

Babam:

— Dışarda kala kala bu teres iyice gävurlaşmış, diye fısıldadı. Mille-tin huyunu suyunu iyice unutmuş!

— Yabancılar ne olur mu canım? Öğrencinin boykot isteyen var, boykota karşı olan var... İşgal isteyen var, işgalcileri sindirmek isteyenleri var. Bir gün bir taraf nümayiş yapıyor, ertesi gün başka bir taraf. Sopalar çekiliyor, taşlar atılıyor, coplar sallanıyor! Gelecek adam bütün bunları yakından görür de sağda solda anlatırsa, bir Türk olarak yüzün kızarmaz mı?

Hattın öbür ucundan amcamın şaşkın sesi yankıladı:

— Haziran?..

Ailece fasıla başladık:

— Aman, Haziranda gelmek için o ısrar etse, sen caydır!

— Haziran da mı dolu?

— Hem de nasıl? Adamcağız ne gezebilir, ne de sessiz bir köşe bulup dınlenebilir!

— Yine öğrenci çatışması mı?

— Bu daha beteri! Partiler arası çene yarışması! Kısmi ve mahalli seçimler var da...

— Seçim, her yerde seçimdir, dedi amcam. Bütün seçimler de aşağı yukarı aynı seviyede olur. Utanılacak bir şey yok. Göndereyim gelsin Haziranda!

Yine koro halinde:

— Gözünü seveyim yapma! diye bağırdık. Sen bizim seçimleri bilmezsin. Aday adayı temizler! Seçmen seçmeni marizler! Kimi fırsat bu fırsat deyip gecekondu yapar, kimi oy sandıklarını kapıp kaçar! Bir rezalet ki, sorma gitsin!

— Vay canına... Desene memleket epey değişmiş!

— Değişti ya...

— Temmuzda yola çıksa?..

— Valla ona karar vermek için vakit çok erken, dedik. Bir zahmet Haziran sonlarına doğru telefon edersen, ayrıca durumu görüşürüz.

Yememiş içmemiş, işini gücünü bırakmış, Haziranın son günü yine bizi topladı komşunun evine.

Selâm sabah umurunda değil adamın. İlle sevgili memleketini bir yabancıya gösterecek:

— Bu ay içinde gelse?... diye başladı.

«Gelse» dediği günlerde polisle öğrenciler kılıç-kalkan oyunu oynuyorlardı. Yalnız onlar olsa iyi. Mahalli seçimlerde «usulsüzlük» gerekçesiyle A.P. oyları iptal edilmiş, Belediye ve Şehir Meclislerine rakip partilerin adayları girmişti.

— Allahşakına birazcık daha idare ediver, dedik.

Sordu:

— Seçimler bitmedi mi?

— Seçimler bitti de, kavgası bitmedi. Hem sonra daha başka meseleler de var.

Bir süre düşündü:

— Ağustos, Eylül?..

— O hiç olmaz! dedi yeğen.

Amcamız sordu:

— Niçin?

— Şey, dedik. Altıncı filo limanlarımızı ziyaret edecek de...

— Haa, şenlik yapacaksınız.

— Aman amca, şenliği de nereden çıkardın? Kimimiz filoyu protesto amaçlı ile «Tam bağımsız Türkiye» mitingi yapacağız, kimimiz de «Moskova'ya, Moskova'ya!» diye bağırarak, mitingcilere dayak atacağız!

— Peki, dedi. Oldu olacak Eylül'de atlatalım, konuşuruz yine.

Ekim sonunda aradı tekrar:

— Gelsin mi? diye sordu.

E pes birader! Böylesine sabırsızlık, böylesine yüzsüzlük de olmaz ki!

— Elbette gelsin, dedik. Bir yabancı, yurdumuzu görmek ister de, göstermez miyiz? Yalnız kendisiyle meşgul olabilmemiz için, bir boş zamanımızı beklese iyi eder.

— Yahu yine mi dolusunuz?

— Sorma amcacığım, dedim. Hem de her zamankinden çok!

— Ne yapıyorsunuz?

— Neler yapmıyoruz ki?... Kimimiz büyük bir konuğu yolcu etmeye hazırlanıyoruz. Kimimiz Yunanistan'daki düğünün dedikodusunu yapıyoruz. Kimimiz Cumhuriyet Bayramı şerefine insanın yüreğini ağzına getiren roketler atıyoruz. Kimimiz parti kongresi yapıyoruz. Kimimiz Üniversiteye girmenin yollarını arıyoruz. Kimimiz direniş yürüyüşü yapıyoruz!

— Ohooo, sizin işleriniz çokmuş bu sıra, dedi amcam. Peki, hiç boş gününüz yok mu kuzum?

— Var. Pazar günleri... Ama yine bir köşeye çekilip dinlenemiyoruz ki...

— Ne yapıyorsunuz?

— Hiç, dedim. Kimimiz komünistleri yıldırma için toplu namaz kılıyoruz, kimimiz maça gidip, tuttuğumuz takım için yırtıyoruz!

— Yâni bu adam gelmesin mi demek istiyorsunuz?

— Yoo, gelsin.

— Kasımda?...

— Yahu amca, dedik, sen bari bizdensin. İnsanı sıkboğaz etmenin ne âlemi var? Biraz daha beklese gerbermez ya bu herif! Telefon numarasını ver, millet dövlüşmekten yorulunca, sinirler yatışınca, taraflar uyuşunca, memleket huzura kavuştuğunda sizi haberdar ederiz.

Kapattı telefonu. Günlerdir arayıp sorduğu yok. O, dâvetin bizden gelmesini bekliyor, biz ise ortalığın bir yabancının görebileceği hale gelmesini bekliyoruz. Bu gidişle ikimiz de daha çok bekleriz!

Vedat SAYGEL

Usta - Çırak kanunu çıkacak. — Gazeteler —



USTA VE ÇIRAK!

KÖTÜ gecelerinizde kâbus diye ne görürsünüz? Timsahlar, hortlak ar, dişçiler falan mı?

Ben öyle şeyler görmem. Sık sık rüyama girip gecelerimin tadını kaçıran tek şey nedir, bilir misiniz: Vaktiyle bir panayırda görmüş olduğum bir ip yumağı.

Bu yumağın bir tarafından sarıkan iplerden bazılarının uçları öteki taraftaki hediyelere bağlıydı: Lokum kutusu, kolonya şişesi, bebek falan gibi nesnelere. Marifet hangi ucun hediye, hangisinin cezalı olduğunu kestirmekti. Zira hediye diye seçtiğiniz uç boş çıktı mı bu sefer siz bir papal uçlanıyordunuz.

Parası önemsizdi ama, yumağı olanca dikkatiniz e inceledikten ve bir ipin nereden başlayıp nereye gittiğini iyice gördüğünüzü sandıktan sonra öteki ucunda hediye yerine ceza bu uvermek öyle ekşitici bir yenilgiydi ki, etkisi hâlâ belli kâbuslarımdan.

Üstelik, sinirimi büsbütün bozan bir nokta daha var. Üstünde düşündükçe günden güne bütün dünyayı o yumağa benzetiyorum.

Bizim gazeteler dış haberlere pek yer vermezler. Bugünlerde başka ülkelerde olup biten bazı şeyleri öğrenmek fırsatını Türk okuyucuları bitem buluyorlar mı?

Söz gelimi, Panama'da bir darbe olduğunu ve Cumhurbaşkanı Arias'ın silahlı kuvvetler tarafından devrildiğini belki duymuşsunuzdur. Ama işin komik tarafını biliyor musunuz?

Efendim, bu Arias, ülkesinin en kıdemli, en tecrübeli devlet adamı sayılıyor. Tecrübeli dediğim, çok attan düşmüş sivarinin sözde usta oluşu hesabı...

Önce 1941 yılında Cumhurbaşkanı seçilmiş bu zat. Bir kaç yıl iktidarda kalmış, sonra subaylar arasında bazı entrikalara karıştığı ve yanlış ata oynadığı için galip cunta tarafından devrilmiş.

Aradan zaman geçmiş, 1951 seçimlerinde tekrar Cumhurbaşkanı olmuş Arias. Ama ilk iktida-

YELPAZE

REFİK ERDURAN

İPLER VE UÇLAR!..

rının sonundaki fiyaskodan ders alıp ordu kulisinden uzak duracağına, bu sefer doğru ata oynamayı öğrenmiş olduğu iddiasıyla daha da önce subay entrikalarına karıştığı için ikinci iktidarı birincisinin ancak yarısı kadar sürmüş; kemâli rezaletle alaşağı edilmiş tekrar.

Panama'da adam katliğı çekildiğinden mi, yoksa oranın vatan-dışları matrak kişiler olduklarından mı, her ne hikmetse bu yıl Arias'ın üçüncü kere Cumhurbaşkanı seçmişler. Eh, artık ordu ku isinin önünden geçmeğe töv-

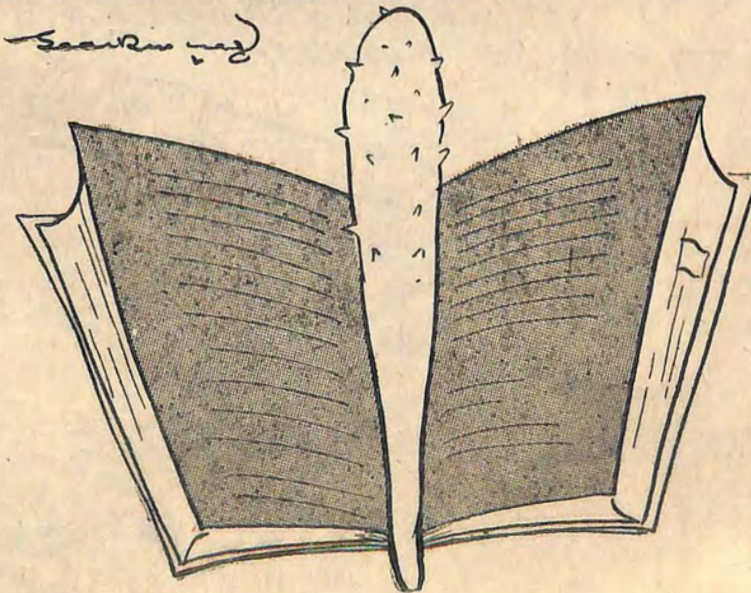
beli olduğunu tahmin edersiniz, değil mi?

Ne gezer! Hazret kendi deyimiyle «Artık bu yumağı çözmeyle öğrenmiş» olduğunu iddia ederek hiç vakit kaybetmeden kolları sıvamış, ordunun genel gücünü azaltma planını uygulamak için hemen bir subay topluluğuyla temas kurmuş. Başka bir subay grubu da aynı aceleyle harekete geçerek Arias'ı üçüncü kere devirivermiş.

Arias'ın üçüncü saltanatının süresi: On gün.

Kongo'da geçen bir başka yu-

Üniversiteli bazı gençler sopa ile kavga etti. — Gazeteler —



Yazısız

mak faciası büsbütün içler acısı. Yıllardan beri orada hükümete karşı isyanlar düzenleyen Mulele adındaki ihtilâlcî, geçenlerde Dışişleri Bakanı Bomboko ile teması geçmiş. Uzun görüşmelerden sonra aralarında anlaşmışlar. Bomboko, Mulele'ye suçlarının bağışlandığını bildirmiş.

Böylece ucu hediye ipi yakaladığına inanan Mulele merkeze dönüp Bomboko'ya teslim olmuş. Önce epeyce hediyelere de kavuşmuş. Törenlerle karşılanmış, şerefine şampanyalı ve havyarlı şölenler verilmiş, hattâ —söylentiye göre— kendisine dilberler takdim edilmiş.

Ama sonu kötü çıkmış işin. Başbakan Mobutu merkeze döner dönmez Mulele'yi mahkemeye vermiş. Mahkemenin tek celsede verdiği idam kararı da şipşak infaz edilmiş: Oracıkta kurşuna dizilivermiş fukara Mulele...

Belki böyle yumak enayi iklere-nin yalnız Afrika'da yahut Güney Amerika'da görüldüğünü, Avrupa'nın akıllı kişilerinin öyle şey yapmayacağını tahmin edersiniz.

Yanlış olur tahmininiz.

Zira en akıllı —ya da akıllı ol-ması gereken— kişiler bile öyle yanlış ipler çekiyor, öyle beklen-medik sonuçlara ulaşıyorlar ki!

İki gün önce burada ünlü bir bankacılık uzmanının konferan-sını dinledim. Adam konuşması-nın bir yerinde aynen şöyle dedi: — Amerikan malîyesi ve iş âle-mi bu yüzyılda en çok Kızıl Dany diye tanınan Fransız öğrenci li-derine minnettar olmalıdır. De Gaulle, doları yıkmak için ilk a-dım olan sterlin devalüasyonunu gerçekleştirmiş; bizi de başarıyla sıkıştırmaya başlamıştı. İyice bu-naldığımız sırada Kızıl Dany'nin Fransa'daki isyanı imdadımıza yetti. Onun Fransız malîyesini sarsması sayesinde tehlikeyi at-lattık.

Hey gidi yumak hey! Biraz dü-şünen insanlar seni kâbuslarında nasıl görmesinler?

Refik ERDURAN



BİZİM dayı yıllar yılı miras mallarını yedikten sonra, bir gün bana:

— Ee yeğen, artık çalışmanın zamanı geldi, dedi. Bundan sonra çalışmazsak aç kaldığımızın resmidir!

Ben de dayım gibi miras yiyicilerden olduğum için:

— Tamam, dayı, dedim. Ne iş yapmayı düşünüyorsunuz?

— Hilecilik yeğen!

— Hilecilik mi?

— Evet, hilecilik... Bu zamanda hangi işi tutsan hilecilik etmen şart! Önce istersen seyyar satıcılıktan başlayalım işe!

— Olur dayı, dedim.

Dayım eve kasa kasa limonlar getiriyor, ben evde, bir sağlık memuru titizliğiyle enjektörü yapıstırıyorum bu limonlara. Limonların suyunu çekip, yerine limon tuzlu su sıkıktan sonra, gerçek limon sularını meyhanelere, limon tuzlu limonları da piyasaya sevk ediyoruz...

Dayım bu işin kazancını az bulunca, işi yumurtacılığa döktük. Evelallah bu işin kimyageri yine dayım. Çekiyorum yumurta akını enjektörle, açılan deliği mumla tikiyorum, diziyorum yumurtaları sepete. Sonradan dayım yumurtaları mahallelerde okutuyor, ben de halis yumurta akını pastacılar...

Aradan bir zaman geçince, dayım:

— Yeğen, dedi, gerçi bu işin kârı çok, günahı az ama, gelgelelim bizim yaş, gün akşama dek it ayağı yemiş gibi mahalle mahalle dolaşmağa elvermiyor... En iyisi biz bir oturak işi tutalım!

— Tufalım dayı. Ne yapalım?

— Kahve açalım yeğen!

— Onun hilesi?

— Buluruz evlât, buluruz!

Bir kahve açtık... Açtık ama, daha dayım ilk günden itibaren aktar aktar dolaşmağa, rengiyle, kokusuyla, tadıyla tıpkı çaya benzeyen bir karışım elde etmeğe çalışıyordu. Her gün bir takım otlarla, tozlarla geliyor, sanki bir Pastör, sanki bir Jenner gibi kapanıyordu ocağa. Zavallı, o otu buna, bu tozu ona karıştırıp duruyordu... Nihayet bir gün Arşimet gibi bağırdı:

— Buldum yeğen buldum! Yepyeni bir çay formülü icadettim. İç bakalım şundan bir yudum!

— Ya rengi, ya kokusu?

— Tastamam çay dayıcığım!

— Ah yeğen ah, ne deyim ben o

pedere, benim hakkımı yedi. O kadar dedim, okut beni, olalım bir kimya mühendisi, hadi ulan, dedi, bunca mal kimin için duruyor... Neyse!... Bundan böyle bir paket çayı evelallah yirmi beş kuruşa mal ediyoruz demektir...

— Yahu dayı, şu şeker için de bir iyilik düşünsen ya!

— Düşüneceğiz yeğen düşüneceğiz... Niyetim şekerleri ortadan ikiye kesip diğer yarısına tebeşir eklemek.

Keramet, dayımın yeni keşfettiği çay formülündeymiş. Ondan sonra işlerimiz bir açıldı bir açıldı ki sebebi hikmetini ne dayım bilir, ne de ben...

Bir gün aksırıklı öksürüklü biri, kahvenin kapısına dikilip de:

— Böbrek taşı düşüren kahve burası mı evlât? demeseydi, tövbeler olsun işlerin açılma nedenini o zamana dek ne dayım bilecekti, ne de ben...

Adama:

— Beybaba, galiba sen hastaneyle kahvehaneyi birbirine karıştırdın, dedim.

— Yok be evlât, dedi, daha o kadar bunamadık, Çınarlı kahve burası değil mi?

— Tamam, burası.

— Öyleyse yap bana o böbrek taşı düşüren çaydan bir tane!...

Dayım da, ben de şaşakaldık. Demek, dayımın günlerce kahve ocağında kafa patlatıp hazırladığı yeni çay formülü böbrek taşlarını düşürüyordu da, bizim haberimiz yoktu. Zaten dayım der dururdu:

— Ulan yeğen, bu kokmuş kahvede, bu iyi giyinmiş bayların işi ne? Haydi, madem geldiler, ya üçer beşer çay içmelerine ne buyrulur? Ya şu şık giyinmiş bayanlar, şu sosyete karıları! Tümü de kasığını tutup on dakikada bir helâya gidiyorlar. Neyimize gerekti çayın fiyatını yükseltmek? Ama dayım, durduğu yerde:

— Madem öyle, bundan böyle çayın bardağı bir lira, dedi çıktı işin içinden.

Çay bir lira oldu ama, yine de millet kırılmış gibi çay içiyor...

Üç gün sonra iki belediye zabıta memurunu karşımızda bulduk:

— Kapatacağız kahveyi! dediler.

— Niyeymiş?

— Fahiş fiyatla çay satıyorsunuz da ondan.

Dayım koştı gitti belediye başkanının yanına:

— Aman bey, demiş, biz burada çay satmıyoruz, milletin derdine devâ oluyoruz. Gerçi ilacın patentini almadık ama, bizim çaydan bir içenin ne böbreğinde, ne safra kesesinde taş maş namına bir şey kalmıyor. Başkan:

— Görelim bakalım şu çayı! demiş.

Dayım koştı geldi kahveye, takımları ve özel çayını alarak belediye başkanının yolunu tuttu. Yapmış başkana demli bir çay:

— İç başkanım iç, demiş.

Başkan çayı yudumlamış:

— Güzel yahu, demiş. Yap bir tane daha!...

Bir daha yapmış dayım. Sekiz on bardak içmiş başkan efendi...

Biz belediye uyuttuk derken, iki gün sonra kapımıza bir belediye zabıta memuru daha dikildi:

— Başkanın selâmı var, size çok teşekkür ediyor, yıllardır ızdırabını çektiği böbrek taşlarını tıpr tıpr düşürmüş, velâkin belediye kimyahanesinde sizin çayın tahlilini yaptırdığında içinde bol miktarda badana boyası ve de köpek tersi olduğunu gördüğünden kahvenin kapanması için emir verdi, dedi.

Dayım kahveyi kapattıktan sonra:

— Ulan yeğen, bu memleket dünyada adam olmaz, dedi. Bulursun yepyeni bir çay formülü, döker millet böbrek taşını ve de safra taşını, arkasından gelirler, kapa ulan kahveyi gıda talimatnamesi derler... Ulan sizin Tekel'inizin çaylarını bir o turtun hele mikroskopun önüne, kimbilir ne antika şeyler bulursunuz içinde, ne antika şeyler... Neyse yeğen, değmez dünya üzülmeye... Allah bir kapıyı kapatırsa ötekini açarmış. Bundan böyle tereyağı ticaretine başlayacağız...

Devrisi günü sabahleyin baktım bizim dayı iki kilo saf tereyağıyla gelmiş eve:

— Haydi yeğen, iş başına! diyor. Şu sepetteki patatesleri haşla!

Beş kilo patatesi haşlayıp bir güzel soyduk. Sonra bu patatesin içine üç kilo kuyruk yağı ilâve edip dayımla bir güzel yuğurduk. Dayım tadına baktı:

— Yeğen, bu yağın yağı az olmuş, dedi. Koş şuradan iki kilo gres yağı al gel!

İki kilo gres yağını da boşalttık bu karma yağın içerisine. Dayım:

— Aşağıda sarı badana boyası olacaktı, dedi.

Koştum, onu da aldım geldim. Dayım, yağın rengine baktı, beğenmedi:

— Açalım bunun rengini, çok koyu olmuş, dedi. Haydi yeğen, iki kilo un al gel bakalım!

Unu koyduk... Dayım, bu kez: — Çok katı oldu, civıtalım şunu! dedi.

İşte ondan sonra tam civıttık. Neler koymadık içine neler? Alçı, badem yağı, motor yağı, iç yağı, gaz yağı, inanır nusunuz çivit bile koyduk...

— Oh oh, dedi dayım, rengi maviye çalan yağ halis yağdır...

Ama gelgelelim halis tereyağı öyle bulgur bulgur olmazdı ki. Sımsıkı olurdu. Kimyager kafalı dayım:

— Oldu olacak al gel ulan oradan bir kilo çirîş, şu ayırlanları yapıstıralım gitsin! dedi.

Bizim almış olduğumuz iki kilo halis tereyağı, piyasaya itinalık için satılmağa hazır vaziyete gelince oldu tam yirmi kilo. Dayım:

— Ee yeğen, bire dokuz hile, yine de az ya, biz namuslu kişileriz, dedi. Yağı doldurduk bir tenekeye, götürdük bakkalın birine. Dayım:

— Halis tereyağı var, alır mısınız? diye sordu.

Bakkal cin, bir baktı:

— Yahu bu uyuz ilâcı mı? diye gülerek sordu.

Dayım:

— Yoo, uyuza değil, basura birebirdir, dedi.

O sırada, ekmek almakta olan bir emekli:

— Aman evlât, verin bana ordan yüz gram, demesin mi?

Dayım:

— Kiloyla satıyoruz beybaba, de-yince, emekli:

— Verin yarım kilo!! dedi.

Dayım yarım kilo tarttı, verdi. Yarım kiloya on iki buçuk lira aldı. Evelallah yerini de yapmadan bırakmaz dayım:

— Vallahi beybaba, biz bunu eczaneye vitrinlerinde satacak olsak, senin elindeki ilâç elli tüp eder, tüpü on kâğıttan var gel sen hesapla! dedi ihtiyarın ardından.

Bakkal, bu söz üzerine:

— Madem öyle, siz bunu şu karşındaki eczaneye götürün, dedi.

Dayım:

— Bakkal efendi, sen de biliyorsun ki bu esasında tereyağıdır. Bakma, biz ihtiyara lâf gelişi öyle dedik.

— Pekiyi, kilosuna ne istiyorsunuz?

— On lira yeter!

Yağın tümünü ufacak bir pazarlıktan sonra kilosunu dokuz liradan bakkala okuttuk. Bakkal, bizim gözle-rimizin önünde onu vitrine yerleş-tirdi, üstüne de, (Halis tereyağı) yazıp kilosuna 25 lira dedi.

İki gün sonra oradan geçiyorduk ki bakkal:

— Aman o yağdan yok mu? diye sordu.

— Niye?

— Niyesi var mı kardeşim? Ne kadar basurulu ekzamalı varsa, iki günde tükettiler yağı.

Bizim dayı yine:

— Ah ulan peder ne deyim sana, ne deyim, diyerek ellerini göğ-e kaldırdı. Okutmadın bu oğlanı, okutmadın da şu fakir memleketi koskocaman bir Nobel Tıp Ödülü'nden mahrum ettin... Neyse!... Olur bakal efendi olur. Olur ama, malûm, hayat her gün biraz daha pahalıla-şıyor, yağa zam yaptık da...

— Kaç lira oldu?

— Yirmi lira!

Bakkal:

— Olsun! dedi. Biz de zam yaparız.

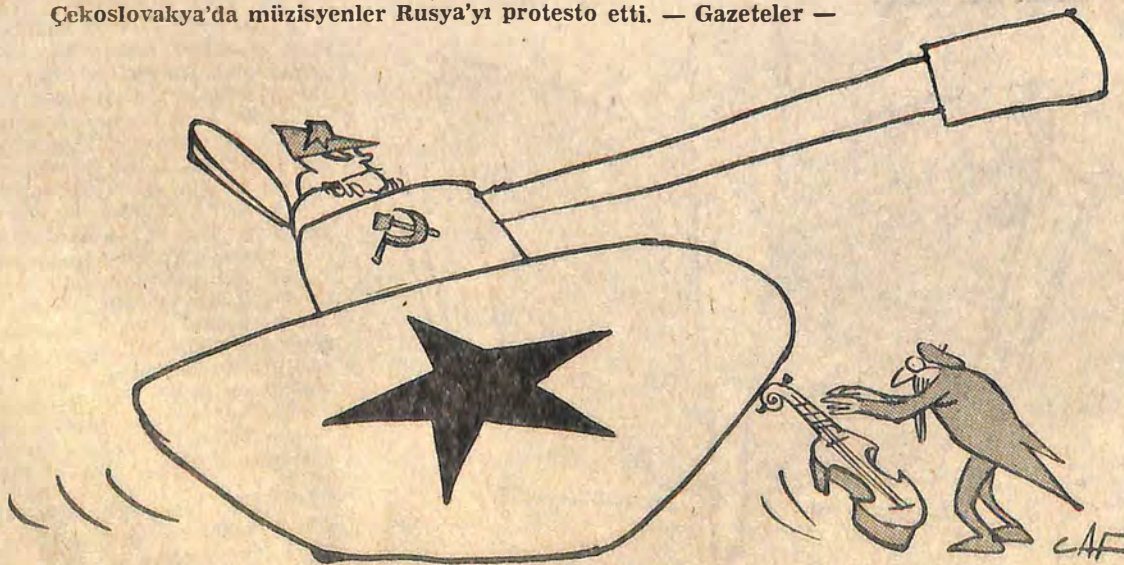
Eve gelirken, dayım:

— Ulan yeğen, dedi, neler katmış-tık biz o yağın içine?

— Vallahi dayı ne bileyim, elimi-ze ne geçmişse katmıştık, dedim.

— Neyse; kolay... Şimdi de eli-mi-ze ne geçerse katarız, olur biter.

Çekoslovakya'da müzisyenler Rusya'yı protesto etti. — Gazeteler —



Yazısız

PAZARTESİ

Biz yanından geçemiyoruz!

Acayiplik dendi mi, rekoru kimseye kaptırmamak için birbiriyle yarışıyor şu insanoğlu. Baki yorsunuz efendi ayaklarının üstünde durmak varken, amuda kalkmış adam!

— Aman! diye koşuyorsunuz yanına. Bu ne hal birader, kim ters yüz etti seni?

— Dokunma, diyor. Başaşağı durma rekorunu kırmaya çalışıyorum!

— Ayakta durarak rekoru insan gibi kırsanız olmaz mı?

Olmazmış. Kimsenin yapmayı akıl etmediğini yapmalıymış.

Bakiyorsunuz, herif yirmibeş metrelik bir direğin tepesine tünemiş, kara kara düşünüyor!

— Yahu seni kim çıkarıp bıraktı oraya?

— Kendim çıktım, diyor.

— Peki, çıktın. İnsene... O sip-sivri yerde ne yapıyorsun?

— Hiiiç, oturuyorum.

Akıllarından zoru var bunların. — Aşağıda otursan günaha mı girersin?

— Yoo, girmem ama, daha önce başkaları tarafından kırılan direk üstünde oturma rekorunu yenileyemem!

Adını duyurmak için herkes bir şeyler yapıyor anlayacağınız. Kimi dans yarışması deyip günlerce tepintiyor, dövünüyor; kimi yer altında kalma rekoru deyip diri diri gömülüyor! Bu acayip meraklılar şimdi de bizim Çemberlitaş'ı kestirmişler gözlerine. Tepesine mi çıkacaklarmış? Yooo... Tepesine çıksalar iyi. Mantara dönmüş o koca sütunun altında, İsa'nın gerildiği haç'ı arayacaklarmış.

Haydi gelin de sormayın bakalım: Birader, bu meretin altından geçemiyoruz biz. Siz altına nasıl gireceksiniz? Kazmayı bir vurursunuz, iki vurursunuz, mazallah haç'ı ararken, papazı bulursunuz!

SALI

Elbette

Ticaret Bakanı müjdeliyor: «1980 yılından sonra, Türk işçileri yurt dışında iş aramıyacak.» A birader, nasıl arasın? Şu gidişteki hıza bakılırsa, 1980'e kadar memlekette eli ayağı tutan insan mı kalacak? Çalışacak güçteki vatandaşların tamamı, kendiliğinden yurt dışında olacak zaten.

ÇARŞAMBA

Neyse halin...

A.P. Kadın Kolları Kongresini izleyen Demirel, «Yolumuz çok aydınlık ve berraktır» demiş.

O demesine demiş ya, bunu siyasi bir demec olarak niteleyenler akıllarını peynir ekmekle yemiş. Bir kere «Yolumuz çok aydınlık ve berraktır» diye hal'den değil, istikbalden bahsediyor. İkinci, bunu şerbetlenmiş politikacılara değil partili hanımla-

ra anlatıyor. Ve ne yapıp ne ettiklerini pek bilmiyoruz ama, galiba fincan kapatmış, partinin falına bakıyor!

PERŞEMBE

Somali'ye benzedik

Üniversiteye giremeyen otuz bin genç direniş komiteleri kurup, yürüyüşler düzenlerken, gelin şu haberi hep birlikte okuyalım: «Halkın büyük bir kısmı göçebe olan Somali'de hükümet, eğitim problemlerine bir çare buldu.»

Neyse, Somali ile aynı hizaya gelmişiz demek. Zira eğitim problemlerine bir çare bulmak için, gençlerimizin büyük bir kısmı göçebe oldu! Şu farkla ki, onlar topluluğun olduğu yere öğretmen yolluyor, bizde topluluğun olduğu yerde Toplum Polisi öğrencileri kolluyor!

CUMA

Uzay yarışı

Amerika, Ay yolculuğunu gerçekleştirmek için, içinde insan bulunan yeni bir uyduyu uzaya atıyor.

Rusya, meteorolojik bilgiler toplayacak bir uyduyu uzaya atıyor.

Bir haber de bizden verelim haydi:

Beden Terbiyesi Teşkilatı, meteliğe kurşun atıyor!

Tevekkeli dememişler, «Eller Ay'a, biz yaya!» diye.

CUMARTESİ

Para eden fikir

Dış ülkelere kaçırılan filtreli sigaralar konusuna değinen M.P. Genel Sekreteri, sigara kaçakçılığının teşvik edilmesini istemiş.

Eee, ister mi ister. Fikir onun, uygulayıp uygulamamak yetkisi hükümetin.

Nedenini de şöyle açıklamış: «Böylelikle üretim artacak, tüketim artacak, ihracat yolları bula-mayan Tekel, kaçakçılıktan büyük kârlar sağlayacak.»

Akla yakın olmasına yakın ya, sayın fikir sahibine huzurlarınızda soralım:

Kuzum bu işi başarıyla yürütebilmek için Tekel Bakanlığına, ünlü kaçakçılarımızdan hangisi atanacak?

PAZAR

İnsanlığımızdan utanıyoruz

Oh oh... Sıkıntısını çekenele müjde! Köpekler için yağmurluktan gece kıyafetine kadar her şeyin bulunduğu bir bonmarşe açılmış.

Eh, köpeklerin başka eksikleri kaldı mı bilmem.

Köpek oteli, köpek berberi, köpek bonmarşesi...

Fiyatlara göz gezdirdik de insanlığımızdan utandık. Bizim bir haftalık geçim parasıyla don alıp giyiyor elâlemin bobisi!



Üniversiteli — Ah başıma gelenler!..

Yağdan sekiz on bin yolunu bulmuştuk ki, bir gün bakkal dükkanını kapalı bulduk. Üzerinde de bir yafta:

«Bu dükkan hileli yağ sattığından belediyece kapatılmıştır.»

Dayım:

— Vallahi belediye çalışmaya başlıyor artık yeğen, dedi...

Şimdi bizim kimyager kafalı dayı, süte su karıştırma gibi, çok basit, dejenere olmuş hileleri bir yana atarak, gece gündüz yeni bir süt for-

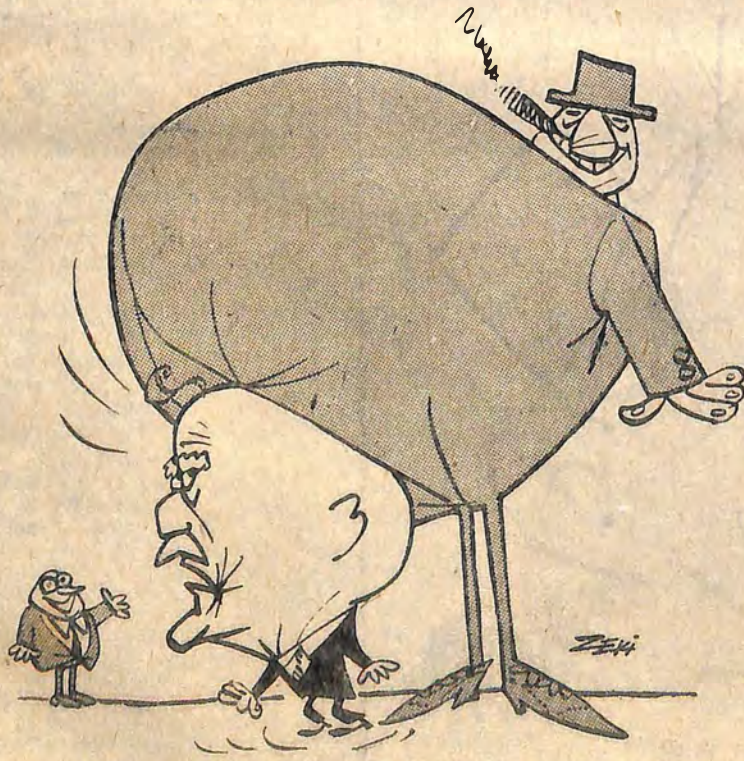
mülü üzerinde çalışmakta. Arada bir de:

— Yeğen yeğen, diyor, ister misin süte şunu bunu karıştırırken kanser ilâcını bulayım da dünyayı bu kanser denen illetten kurtarayım? Ha, ne dersin?

Ne diyeyim, dayımda bu şans ve bu kimyager kafası olduktan sonra, belki bir gün onu da bulur.

Muzaffer İZGÜ

İnönü, C.H.P. organlarında «Denge» sağlayamadı. — Gazeteler —



Demirel — Büyük başın derdi büyük olur Paşam!..



DE GAULLE'ÜN

ZİYARETİNİN ROMANI

NİMET ARZIK

NEDENSE, bir konuk köşki yoktur Ankara'da senelerden beri... Herkesçeğe köşk yap-tırmak akla gelir de, devlet konuk-larına gelmez!

Seneler senesi, (Behice Köprülü zamanından hatırlıyorum), Hariciye köşkünün geçici sahipleri, rezidans-larını ikide birde geçici konuklara bırakırlar...

İstedigi kadar herkesçeğe, «sevvve sevvve» ler çeksin... Ev sahiplerini bilmem, onlar sorumsuzdurlar... Kocca bir konağın ev sahibesi oldu-ğunuz gözünüzün önüne getirin... İkide bir, gecelik kombinezon top-luyorsunuz ve daha başka şeyler... İkide bir gecelik kombinezon yer-leştiriyorsunuz ve daha başka şey-ler... Yatağınızdan oluyorsunuz, a-detlerinizden oluyorsunuz... «Sevvve sevvve»... Yalan!...

İşte, Hariciye Köşkü bir kere da-ha boşaltılmıştı. De Gaulle yatıp kalkabilin diye, boyuna posuna uy-gun bir yatakta, normal yataklardan otuz santimetre uzun. Evlerden de mobilya toplanmıştı ele güne karşı. Ağır lama komiteleri kurulmuştu, fil-dişi kuleci protokole paralel. Kade-re karşı güvenlik tedbirleri alınmış-tı, alınabilirdi kadar... Keşif uçak-ları örneği, salınan gazeteciler ağır-lanmıştı, ağır lanabilirdi kadar. Fran-sız televizyoncuları, Generalin Tür-kiye'de geçireceği ilk akşam, Fransız televizyonunda iki buçuk saat göste-rilecek Türkiye üzere bir filmi hazır-lamak için çırpınmışlardı bizim yar-dımcılarla beraber, hazırlayabilecek-leri kadar!...

Ve gelmişti De Gaulle... Gelişin romanını «başkentlerden» uzak (çoğul kullanıyorum çünkü hâ-lâ İstanbul bir nevi başkent), oku-yucularımıza sunuyorum...

Mısırının uzununu maşası, ucunda bir mısır kısırlanmış buğularıyla, ha-vada kalmıştı. Gözleri yalvarışla dol-muştu. Arkamdaki tehlikeyi göremi-yordum ben, arkam dönüktü. O gö-rüyordu... Büyüka'da'nın vapur iske-leşinde, vapur saatiydi. Kaynaşıyor-du iskele.

O da yazık, durmuştu durulmaya-cak bir yerde «nizamen»... Bir iki mısır satmak için kaçamaktan... Fransız dostlarını vardı yanımda. Onlara, o buğulu, süt mısırlarını ik-ram etmek istemişim, cefalı bir toprağın lezzetiyle lezzetli... Benim, garip nizamdan hiçbir zaman habe-rim olmamıştır da!...

Arkamdaki tehlike «gürliyordu»: «Cezaaa... Cezaaa... Cezaaa kese-ceğim!» diye ve ufak tefek mısırcı-nın gözündeki yalvarış artıyordu...

Hikâyeyi sabırla dinleyin, ucu De Gaulle'e varacak...

Arkamda, bir nizamın temsilcisi, halbuki Ada'daki karakolun diğer polis abileri, nice sempatikti, nice yardımcıydı...

Fakat bu gürliyordu:

«— Cezaaa... Cezaaa!» diye...

İsmi mi söylüyordu ne?...

Üzüle, büzüle:

«— Çabuk» dedim mısırcıya...

«Cezaaa» gürlledi, bana da:

«— Sattığın iki misli ceza kes-sem, sana vizgelir...»

Hiçbir tanışıklığımız yoktu «sen» i mümkün kılan, ama «Cezaaa» o im-kânsızlıkların adamıydı, «sen» di-yordu pabuç kadar... Sen!

«— Vizgelmez... Bilmiyorduk, bu-rada durulamıyacağın...»

«— Ne dedin, ne dedin? Bir şey mi dedin?... Karşı mı geliyorsun?..»

8

Şişmandı, heybetliydi, çatlayacak kadar kırmızıydı... Ve içime hüznü çöktü. Vatandaşın vatandaşına muamelesi buydu. «Vazife başında me-mura hakaret» temin etmek istiyor-du «Cezaaa»... Kimbilir kendi içinin niçe onarıma ihtiyacı vardı ki bun-ca kaba kuvvet kesiyordu, bayram düğün yokken bile!

Vatandaş haysiyetimin horozlandı: «— Evet, bir şey diyorum!» de-dim.

«— Neece?»

«— Bir şey diyorum, dedim! Suç-sa, gereken muameleyi yaparsın, o kadar.»

Cezaaa, pabucun pahalı olduğunu hissetti ve homurdana homurdana uzaklaştı...

Şimcik ahbaplar, hiç olmazsa, bü-yük yabancı konukların karşılanışın-da, «Cezaaa» cinsinden kişileri kul-lanmayın ki, topraklarımıza buyur edilenle sille tokat dövüşülmesin... İyi ki, görev anlayışından ötürü De Gaulle'ün özünü hırpalamadılar. Ge-ne şükür!...

İçimi boşalttım, şimdi, De Gaul-

le'ün romanına, kronolojik nizam i-le dönebiliriz!...

* * *

Kroki, her halde başka hava alan-larının krokisine göre çizilmişti. Şurda uçak durur, şurda gazeteciler bulunur, şurda hükümet üyeleri, şurda misyon şefleri dikilir diye... Ne taraftan resim alınır? Işık nasıl düşer? Kargaşalık olmasın diye n'a-pılır? O kadar inceye dek kimse varmamıştı.

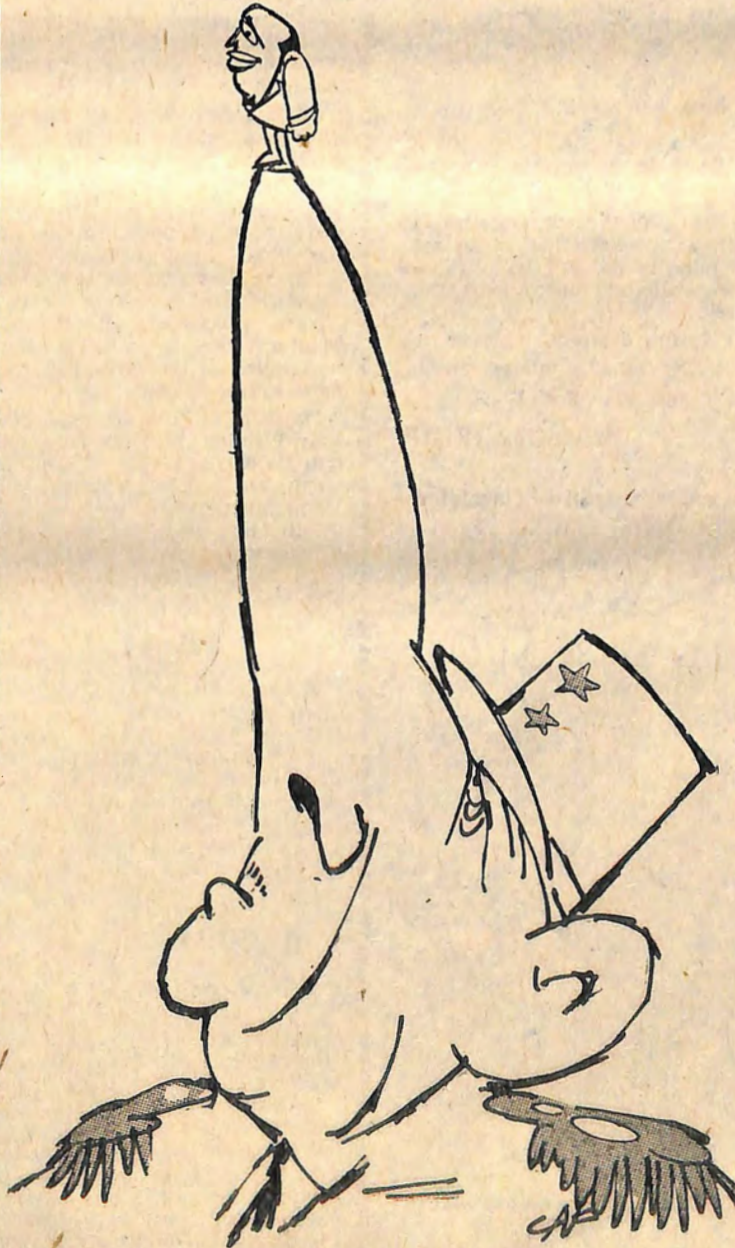
Uçağın geliş saati yaklaşıyordu...

Fildişi protokolcular, o dünya dı-şı salınımlarıyla, meydanda bi gö-ründüler, bi kayboldular. Bi kaybol-dular, bi göründüler... Gözleri fazla kamaştırmamak için.

İçişleri Bakanı Faruk Sükan, ga-zetecilerin önünden polis kordonunu kaldırttı güzel bir jestle. Hükümet üyeleri ve misyon şefleri gerginleşti-ler. Hanımların gözleri gökleri izle-meğe başladı, şapkaları arkaya dev-rilip... Halk yazık, taaa Esenboğa'lara varmıştı, bir «kahraman» kar-şılama için...

Kalabalığın, ona buna aldırdığı

Fransa, Türkiye'ye iktisadî yardım yapmıyor. — Gazeteler —



HAVADAR YER!

yoktu. Onu bunu gördüğü yoktu gö-zü. Kahramanı bekliyordu, coşkusu-nu için sessizliğine teperek!...

Kuyruğu «blö blan ruj» (Fransız bayrağı renkleri) çekmeli, beyaz kır-langıçlar gibi uçak piste kondu, hı-zını kesti ve hareketsizleşti...

Aleksandre Dumas'ın, Üç Silâh-şör'de, soyadı geçen, senyöriyal ta-vırlı Fransız büyük elçisi baron Gontran De Juniac, sarışın uzun boylu bir hostesin açtığı boşluktan içeriye daldı. Az sonra, bunca bek-lenen General De Gaulle'le merdive-nin üzerinde göründü, uzuuun, sol-guuun, bir devlet vekarıyla soğuuuk. Bir yanlış adımdan kaçınır gibi dik-katliydi! Devlet merdivenden kay-maz ki... Devletin ayağı takılmaz kil!...

Takdim faslını herkes kaçırdı, o bozuk kroki yüzünden. Kargaşalık önlenemedi. Televizyoncular koşuş-tular. Gazete fotoğrafçıları da, da-mının önünde diz çöküp kalkan, sonra tekrar diz çöken, gazeteci ar-kadaşımız Mete Akyol'un peşinde koşuyorlardı... Onu, meslek aşkı, bir de edindiği ve saniyede bilmem kaç fotoğraf çekip, sırları deşen, makinesinin tükenmemiş hevesi des-tekliyordu... Her baryeri aşıyordu!

... Ve Fransız Devlet Reisi müda-haleleriae, (o müdahaleleri haklıydı da), hava alanında başladı...

Mütercim, an'ın heyecanına kapıl-mış. Fazla uzun söylüyordu:

«— Mais enfin monsieur, çe ne suis pas encore là...»

(Daha oraya varmadım mösyö...) dedi, De Gaulle!

«Traduttore, traditore» diye bir söz vardır: (Çevirimciler uydurucu-dur!) diye İtalyancada...

Mütercim gene an'ın heyecanında, kendisince De Gaulle'ü konuşuyor-du.

General gene kesti:

«— Non, cen'est pas exacte: Je n'ai pas dit cela.»

(Yanlış. Öyle demedim...)

Burada bir duralım Akbaba, ne dersin?... Birinci keşiş anlıyorum... Çeviri, uzun sürünce, general «dedi-ğinden fazla dendiğini» anlamıştır, yanlış çeviriyi nasıl anlamıştır?... Kargaşalık devam etti. Bir an ba-yan Sunay önde, bayan De Gaulle arkada kaldı. Protokol, işi düzene soktu...

Halkın dikkati hep general De Gaulle'deydi. Hiç dağılmıyordu baş-ka taraflara... Ah bu susamışlıklar-dan gelen, geleneklerden gelen kah-raman, kurtarıcı ihtiyacı...

Timur'un genç kumandanının adını taşıyan (Esenboğa) hava ala-nının etrafındaki tepeler, gerçekler kadar çıplak uzanıyordu, gökten ya-gan pürüzsüz ışığın altında... Kes-kin step havası, insanları uyanışla-ra davet ediyordu. Ve kortej Esen-boğa'dan uzaklaşıyordu uzun bir konvoy halinde kıvrıla kıvrıla!...

* * *

Hiçbir yabancı devlet başkanının karşısına bunca kalabalık çıkma-mıştı ve bunca yürekte gelme al-kış... Eveet Eisenhower geldiğinde, bebelerin ellerine bayraklar kıstırıl-mıştı... Alkış düzenlenmişti... O başka!

«— Bizi de çekin» diyordu halk.

Uyyy, ne güzel halkı... Uyyy, ne tatlı halktı!... Ekonomik durumuna göre, gıylımı değişiyordu sadece, Dış Kapı'dan Çankaya'ya kadar... Me-mur işini bırakmış koşmuştu. Ham-mal kütmesini bırakmış gelmişti... Dü-zenlenmemiş coşku ne güzel şeydi!...

VE İŞLER BOZULMAĞA BAŞLADI

Karşılıklı, nice dezorganizasyon şaheseri olsa, önemi yoktu. Ama tartışma Fransızca dilinde oluyordu... Eskiden ben, bir devlet büyüğünün lisan bilmemesine sevinirdim... Şimcik, düzen koruyucusunun Fransızca'yı az buçuk bilmesine üzüliyorum... Rangosu oldukça yükseldi, düzen koruyucusunun. Konvoy'un E-senboğa'dan yola çıktığından beri, elâlemi sıkı tehdidi altında tutuyordu. Evet öyleydi. Küfür, gürleme, «Alırım ehliyetini ulan» diye... Bu vokabüler, disiplin tüzüğüne mi, korumaya tüzüğüne mi dahil? Karar kılamadım da... Ve nihayet Ulus Meydanı'nda, hazırlanan dolu boşandı... General'in bir âdeti varmış. Kendisini koruyuculara, görevlerini güçleştiren...

Halk fazla sevgi gösterirse, otomobilden inip halkın arasına karışmış, Nitekim halkın tathılığını duydu ve uzun boylu halkın arasına karıştı. Televizyoncular koşuştular, gazeteciler koşuştular ve Mister Ceza II, karşısındaki hırpalamaya koyuldu... Orta boyluydu Mister Ceza II. Gözlüklüydü. Dökük saçlıydı. Büyükada'daki Ceza I'in moral kardeşiydi. Hırpaladığı adam da, eli kolu bağlı durmadı. O da savunma hırpalamalarında bulundu...

Hırpalanan adam, Graziani'ydi. Paris Match'ın dünyaca tanınmış yazarlarından. Graziani... Fransa'nın göz bebeği bir gazeteci, önemli olaylarda kalem oynatan... Paris Match, iki milyon satan ve dünyaya yayılan bir dergiydi... İstanbul'da bile, binlerce satılıyordu...

O arada, televizyondan ve De Gaulle'e direktöman bağlı Prioux da yerlerde sürükleniyordu.

«— Böyle sertini hiçbir yerde görmedim» diye soluk almağa çalışıyordu. Göremezsın ahbap. Ve hiç biriniz kızamazsınız, bunca «yakınlık» gördünüz diye, çünkü size konuk muamelesinden fazla bir muamele yapıldı, «aileden» sayılanlara yapılan muamele... Bilseniz, bunca «hemşehriliğe», kızmak değil iftihar duyarsınız!...

De Gaulle de manzarayı gördü. Bir an: «Ooo-oooh» dedi iki elini kaldıracak!

Şimdi de kimse bana gelip, bilgiçlikle dolup taşarak:

«— Efendim, emniyet tedbirleri, emniyet» demesini!...

Şöföre «ulan» demek kimin ve neyin emniyetini temin eder?

O «müdahaleci» zatın, Beyrut Belediye Başkanının gelişinde de, aynı şekilde dramlara sebep olmasına ramak kalmıştı... Bunu âmirleri, hele en yüksek âmirleri bilmez. Onların önünde ancak «bayramlık» kişiliğini çeyiz sandığından çıkarır çünkü!



Gün ola, harman ola...

CAF



ÜNİVERSİTELİ..

AZCIK TEKNİK BİLGİ

«Hiçbir yerde böylesine kötü şartlarla çalışmadık» diyorlardı ecnebi gazetecilerden ve televizyonculardan aşağı yukarı hepsi...

Bunca masraf edildi. Açık kamyonetler kiralandı. Ama protokol ve emniyet şunu bilmeli ki: Televizyoncular yakından çalışmaya mecburdurlar. Çalışmazlarsa, bütün büyüklükler bit kadar küçülür... Onun için aralarına, kırk taş, kırk da saygı değer zat sokarsanız, çekecekleriyle, çalışamazlar...

Ama kime ne gamdı?... Kime?

Kameralarla, De Gaulle'in arasına ikiyüz metreden fazla vardı.

Ama kime ne gamdı? Kimeee?...

Mösyöler, madamlar, irticalî nutuklar gibi kararsızlık içinde işleri yürütenler, her şeye sahiplenener, her şeye sahiptsizlenenler, ortada olmayan koordinatörler, programları son dakikaya kadar devlet sırrıymış gibi başka devlet sektörlerinden gizleyenler, hiçbir büyük sahneyi proveya lüzum görmeyenler, fildişi kuleciler, «sade ben bilirimciler», bedava viskiciler...

Şimcik hepinize bazı söyleyeceklerim var:

Okuyucularımız hakem olsun!... Bir devlet adamı gelir gider... Müzakere masasına oturur, kalkar... Şölen'de kadeh kaldırır, çelenkler koyar, buketler kabul eder, model müesseseleri dolaşır, el sıkır, eli şer falan filân... Bütün bunları dünyaya yansıtmak kişiler gazetecilerdir... De Gaulle'in ziyareti üç günde biter... Yüz yirmi gazetecinin yazdığı yıllarca sürer. Öyle değil mi?...

İki kaidesi kırk gazeteci getirmek için avuç dolusu paralar harcıyor bazan makamlar... Bunlar kendiliklerinden gelmiş...

Gazetecileri operaya sokmamak... «Efendim opera küçük...» Evet, ama dünya kamu oyu büyük. Sade gazeteciler ve televizyoncular şerefine bir gece yapılmasına engel ne? Ve Türk sanatkarlarını seyretmelerine sakınca ne?...

Akılcağzlarınıza gelsin artıkin böyle şeyler.

Onları resepsiyonlarınıza çağırmanın sebebi ne?... «Biliyorum, Dolmabahçe Sarayında yeter derecede yer vardır, ikinci başkentte!...

Dünyanın her tarafında iki karaborsacı eksiltilir, iki aydın eklenir listeye!...

Basın girmedikleri yerleri nasıl yansıtsın?... Yalnız resmi sektörün, resmîyetlere sokulmasıyla ne sonuç elde edilir? Hani «Pool de Presse»?...

Her sabah bu zavallı yabancı başına, ufak bir rövü de Presse yapmayı bile niye düşünmemişler?... Büyük Ankara'da, viski çekmek iş değil, devlet hesabına balam!...

Neden Eisenhower geldiğinde, örneğin, her şeyi bunca iyi organize etmişlerdi... Neden o zaman kumandaya azcık uyuluyordu, o gün olmayan bir takım unsurlar mı var bu gün?... Yoksa kumanda mı yok?...

Gene tekrarlıyorum: De Gaulle beş gün sonra gider... Yüz yirmi gazeteci, bir memleketi yıllarca yansıtır, kendi görüşüyle...

Ve bu geliş dolayısıyla, bir sürü aksaklığın meydana çıkmasından memnunum ben, Akbabama... Hem bu bir atom savaşı değildi, çok sevgili, çok saygı değer bir konunun ağırlanmasıydı!...

Bundan sonra, işin tatlı tarafından tutturacağız!...

(Sonu gelecek sayıda)

Asma köprü ile ilgili tartışmalar devam ediyor. — Gazeteler —

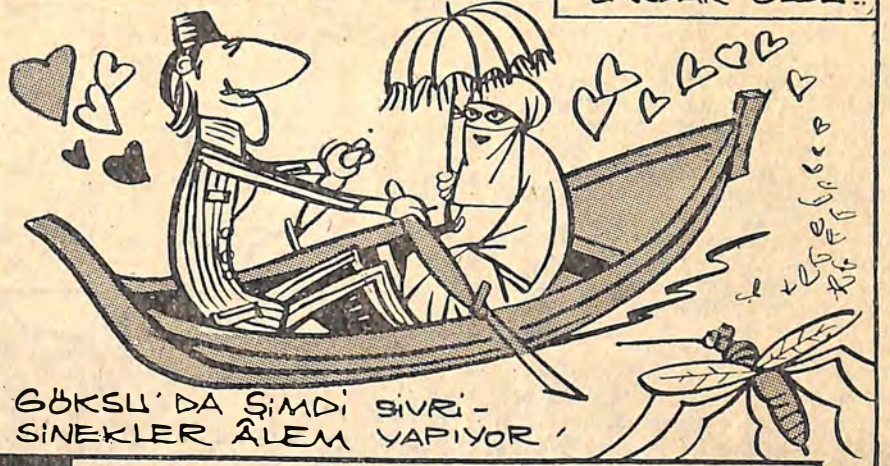


İKİ İNATÇI KEÇİ!

CAF

Bu Hafta NEREYE GİDELİM EĞLENELİM

GİDELİİM GÖÖÖK SUUYA BİİİR ALEM-i AAB
EYLEYELİM!.. DİYEMEM, ÇÜNKÜ ESKİ ÇAMLAR
BARDAK OLDU..

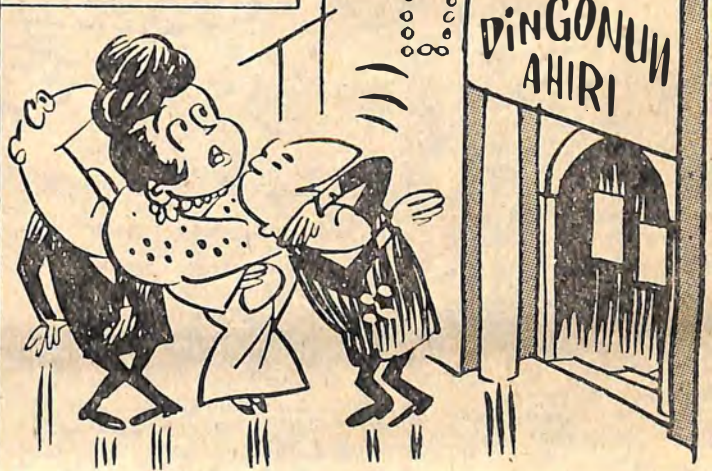


GÖKSU'DA ŞİMDİ SIVRI-
SİNEKLER ÂLEM YAPIYOR



SİNEMAYI ÖSÜTLEMEM.. ÇÜNKÜ
AMERİKALI İTALYAN ÖYLE ÇOK ADAM
ÖLDÜRÜYOR Kİ TRAFİK KAZALARINCA
GÜNDE SADECE 50 KİŞİ NİN ÖLDÜ-
BÜNE İNSAN ŞÜKR EDİYOR!..

YENİ AÇILAN BİR YER BİLİYORUM
AMA ADINI SÖYLEYEMEM, TERBİYEM
ELVERMEZ..



VATAN
KURTAL
ŞAB

ÖZEL
ÖZEL Tİ
SOSYAL
DİRİCİ DE
ÖĞRENM

AF OLA SÜRÇ-Ü LİSANIM

ŞERİ

TIYATRO : Ankara Oda T
YAZAN : Başar Sabuncu.
SAHNEYE KOYAN : Haşı
DEKOR-KOSTÜM : Hüise
OYNAYANLAR : Sadrettin
kurur, I
Kardeşçi

Bekçiyle dalaşan oğul, evden çıkıp
gider. Beğenmez bu düzeni, beğen-
mez babasını da zilpe.
Neden beğenmediğini de söyle-
mez.

Ve çok yağmur yağan bir günde
her şey yağmurla gelir. Bekçinin ka-
rısı hastalanır. Bekçi yorgun ve öf-
kelidir. Yakıp yıkmak ve çalıp çırp-
maktan söz açar. Ve terbiyesiz, yük-
lenir ihtiyar babasına... Bütün hır-
sını ondan çıkarır. Etmedik hakaret
bırakmaz pedere... Her şeyi berbat
edecekmiş gibi görünürken sahneye
patron girer. Küçük kızın o sabah
kaçırılmış olduğunu söyler. Sabah
saat yedide bakkala gidiyormuş her
nasılsa... O zaman başına gelmiş bu
iş... Patron, polise haber vermemiş,
çünkü gazetelere geçsin istemiyor-
muş adı. —Hakkı var adamın, polis
sütununa geçmek, dedikodu sütunu-
na geçmeye benzemez tabii.—

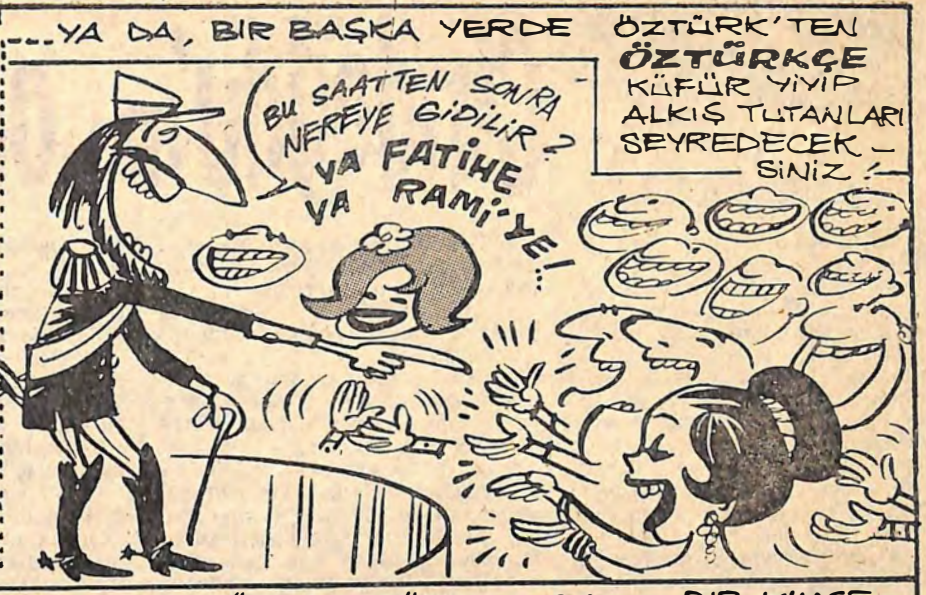
A.P.'li kadınlar, kongrede durmadan ağladı. — Gazeteler —



— Ben, ancak kocam seçimlerde kaybederse ağlarım!



FİLMÇİ'NİN HENÜZ ESKİMEMİŞ BİR
İZİNA - ROL İCABİ OLMAKSIZIN -
BEK ATTIRDIĞINI SEYREDECEKSİNİZ ...



HANLET 68
VOLCAN
R-İ
MAN

EBBÜS'ÜN KURDUSU
OLARIN HEMEN HEPSİ
OLDUSUNDAN, EYLEN
BERETİCİ, UYARICIDIR.
VE UYANMA NİYETİ ...

... OLMAYAN, EYLENCEYE DÜŞKÜN, CÜZDANI ŞİŞKİN BİR KİMSE
İĞENİZ ANKARA'YA KOŞUN! ÇOK ŞÜKÜR, CUMHURİ-
YETİN KURULLUŞUNUN 45 İNCİ YILDÖNÜMÜNDE SULTAN
ABDÜLHAMİD HAN'I OYNAYAN DEVLET TİYATROSU
VAR ANKARA'MIZDA .. BU SAN'AT ZİYAFETİNDE MUTLAK
BULUNUN VE YİYİN EFENDİLER! TIKSIRINCAYA,
ÇATLAYINCAYA, PATLAYINCAYA KADAR YİYİN!..



FİYE

moğlu.
ocu.

Hepşen Akar, Gülden O-
nçer, Sönmez Atasoy, Erol
Jzman.

Gece bekçisinde Sadrettin Kılıç;
isyanında, sevgisinde, hiddetinde, ısı-
tırabında çok ayarlı. Ama iş küfret-
meye gelince, dayanamıyor çocuk...
Olanın bitenin acısını, kelimelerin
anlamlarına iyice yüklüyor ve boşal-
tıyor içini.

Kaynatasıyla çekişen, kocasıyla
dalaşan, zaman zaman başkaldırıp,
zaman zaman kadere boyun eğen ha-
marat kadını, Hepşen Akar durma-
dan bağırıp çağırmak, kaş çatıp söy-

lenmek yoluyla gerçekleştireceğine
inanmışa benzer.

Büyükbaba'da Sönmez Atasoy, ge-
cekonduda yaşayan ihtiyar bir baş-
garson olmayı reddetmiş, bir eski
kalem efendisi gibi yaşıyor.

Oğlan Ertan Dinçer, suskun, küs-
kün, ha patladı, ha patlayacak, bir
iyice patlasa herkes rahatlayacak.
Neyse kızı kaçırdı da, o da biz de
bir nefes aldık sonunda.

Patronla karısı, canlı karikatürü
oynuyorlar.

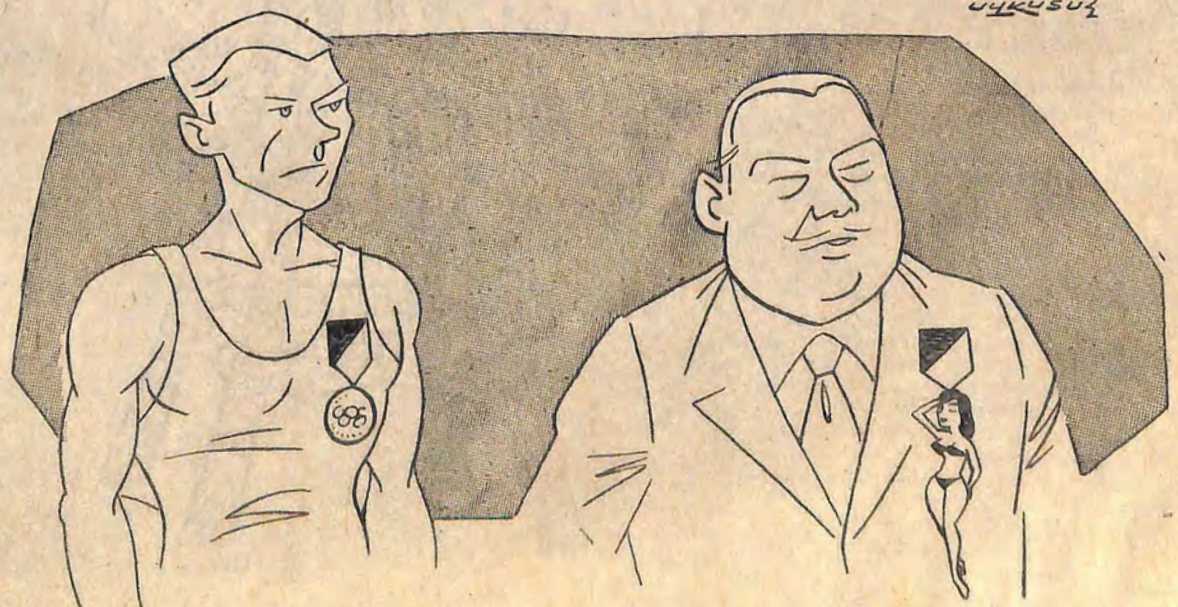
Dekorla kostüm birbiriyle el sıkı-
şıp anlaşmışlar... Ne biri, ne öteki
üste çıkmak istemiyor. Böyle bir id-
diaları da yok zaten... Ve üstelik al-
çak gönüllüğün en büyük erdem-
lerden biri olduğunu biliyorlar.

Çok görülmüş, çok okunmuş mut-
lu son ile (Happy Ending) biten bir
gecekondulu hikâyesi.

Ankara Oda Tiyatrosu'nun «Şere-
fiye» oyunu şerefine siz de gidip bu
oyunu görürseniz, şeref vermiş olur-
sunuz.

Handan SELÇUK

Akçay, idarecileri Meksiko'da kadın peşinde koşmakla suçladı. — Gazeteler —



Yazısız

Baba'nın silâhları düşer birden...
Anneyle birlikte şaşkın ve üzgün ne
yapacaklarını bilemez bir halde dö-
vünürlerken, kapı açılır, küçük kız,
ağabeyiyle içeri girer. Oğlan kaçı-
rmıştır kızkardeşini...

Patron, kızı geri isterse de nan-
körlük son haddini bulur. Vermez-
ler kızı geriye.

Evet, oğlan taksii şoförü olmuştur.
Artık ortada sızlanacak bir şey kal-
mamıştır. Baba-oğul beraberce ça-
alışınca gecekonduyu onaracak, mut-
lu yaşayacaklardır bir arada. Şeref-
lerini kaybetmemişler, şerefiye'yi de
reddetmişlerdir. Tabii bütün diğer
gecekondularda da birçok insanlar
böylece koruyorlardır şereflerini...
Birbirleriyle parasızlık yüzünden da-
laştıklarından, para biraz artınca
çok sevişeceklerdir.

Öyleyse yaşasın! Çalışın, şerefli o-
lun, şerefiye'leri de reddedin.



Cindoğdu'nun Odunları

Adnan
VELİ

MAHKEME Başkanı, sanığa döndü:

— Ayağa kalk bakalım Cindoğdu! dedi. İddianâmeyi dinledin. Bu konuda ne diyorsun?... Bildiklerini bize de anlat.

Orta boylu, şişmanca, pembe yüzü adam ayağa kalktı. Kollarını karının üstünde kavuşturduktan sonra konuşmaya başladı:

— Çok sayın Başkanım!... Benim iyice okumuş yazmışlığım olmadığına binaen, Müddeiumum beyin söylediklerini de iyice anlayamadım.

— Ne var anlaşılacak bunda? Sen Başkanlık yapmış adamsın. İddianâmede eskiden başkan olduğun bildiriliyor.

— Beyim, ben başkanlık yaptysam, kendime göre, ufak bir parti başkanlığı yaptım.

— İyi işte... İddianâmeyi dinledin. Madem parti başkanlığı yapmışsın, o işleri nasıl karıştırdın?

— Hangi işleri beyim?

— Bir kere, ortaokul'un ambar memuruyla anlaşmışsın. Okula, kıtlık ihtiyacını karşılaması için 114 çeki odun satmışsın. Ama odunlar hem ıslak, hem de noksan olduğu için, öğrenciler sınıfta iyice ısınamamışlar. Bu yüzden on sekiz öğrenci hastalanmış.

— Vallahi billâhi iftira Reis bey... Eğer ki çocuklar, benim verdiğim odunlarla ısınamazlarsa, taş kömürüyle bile ısınamazlar. Ama kabahat çocuklarda değil, analarında... Aanalrı mektebe yollarken, hangi ana olsa, evlâdına bir yün fanile giydire, değil mi?... Şimdiki analar giydirmiyorlar. Neden dersiniz, kendileri çıplaklığa özendikleri için, çocuklarını da çıplak gezmeye alıştırıyorlar. Çocuk da tabii hastalanıyor. Sonra da kabahat okulun odun müteahhidinde oluyor.

— Senin verdiğin odunlar, şartnamesine uygun değilmiş. Sen okula iyice ıslak odun vermişsin. Bu yüzden on dokuz çekilik bir fark meydana gelmiş.

— Sayın Başkanım!... Bu memleketin çocuklarının okumasına benim yaptığım yardım kadar bir kişi daha yapmamıştır vallahi... Çünkü biz okuyup adam olamadığımız için, bari bu memleketin çocukları okusun da, ilerde memleket bunlardan istifade etsin diye ben kendimi odun müteahhitliğine vermişimdir.

— Hem okuyup adam olamadım diyorsun. Hem de parti başkanlığı yaptım diyorsun. Nasıl şey bu?

— Parti başkanı olmak için, adam olmaya hacetlik yok beyim. Seçmenin karşısında iki yemin edip, iki rekât da namaz kıldın mıydı, oy birliğiyle seçerler adamı... Memleketteki parti başkanlarının hepsi okuyup yazma mı biliyorlarmış?... Ama, memleket işlerini fevkalâde yürütüyorlar. Hiç kimsenin bundan şikâyeti de yok.

— Peki, devam et...

— Ben odunları arabayla getirip okulun kapısına yıktığım zaman gece olmuştu. Odunları arabadan yıkınca, bunları içeriye taşıyacak bir adam bulamadık. Ambar memuru arkadaş, «İster istemez biz taşıyacağız» dedi. Bunun üzerine odunları sırtımıza vurup sabaha kadar taşıdık. Biz de elbet insanız. O kadar odunu taşıırken, insan tabii terliyor. Terleyince, teri oduna geçiyor. Odunlar ıslanıyor. ıslanınca da tabii biraz ağır çekiyor. Yoksa, benim kuşurum yok bu işte...

— Ama sen, odun arabalarını daima geceleri getirirmişsin.

— Odunları getirdiğim yol çok u-

zak. Hayvanlarım da biraz yaşlıca... Arabayı hızlı çekemiyorlar. Yavaş gelince de hava kararıyor.

— Ambar memuru da, seninle beraber mi taşıyordu bunları ambara?

— Evet...

— Onun vazifesi miymiş bu?

— Vazifesi değil... Lâkin bu ambar memuru fazla şişman olduğu için, yüreği yağ bağlamış. Yağ bağlayınca doktora gitmiş. Doktor da onu muayene etmiş. «Ya spor yaparsın, ya da ölürsün» demiş. Ambar memuru da gündüzleri işinin başında bulunduğu için, spor yapamıyormuş. Ancak akşam vazifeden çıkınca yapıyormuş. Odun işi olunca «Tam bana göre spor» diyerekten odunları ambara taşıyordu.

— Ama on dokuz çeki eksik taşımışsınız?

— Terliyorduk dedim ya beyim...

— İnsan on dokuz çeki terler mi?

— O, esas bir akşamın teri değil.

— Kaç akşam olursa olsun... On dokuz çeki ter çıkar mı insandan?

— Öyle deme Reis bey... Bendeniz her daim çok su içtiğim için, üzerinize âfiyet, ter olsun, idrar olsun, çok çıkarırım.

— Ama bak, tanıklar ne diyorlar? Sen odunları kantara koymadan önce, üstüne hortumla su sıkıyışsın. Tanıklar görmüşler.

— Ben orada sabah namazı için abdest alıyordum beyim. Belki yü-

zümü yıkarken sıçramıştır. İnsanlık hali...

— Sen mademki bu kadar müslüman adamsın, ne demeye akşamları iki şişe rakı içiyorsun?

— Ben rakıyı keyif için içmem Reis bey... Akşamları üzerinize âfiyet biraz dişim ağrır. Dişimin ağrısına karşı içerim.

— Dişinin ağrısına karşı, iki şişe mi rakı içilir?

— Bir şişeyle geçmezse, ne yapayım beyim? Benim bunda bir kustu- rum yok ki...

— Peki ama tanıklar, senin dişlerinin takma olduğunu söylüyorlar. Takma diş ağrır mı?

— Reis bey, dişlerim takmadır ama, takımın ucu, dilime biraz sürüyor. Orası yer yapmış.

— Peki, sen odunları devlet ormanından kaçak kesmişsin.

— Hah, bakın işin orasını anlatayım. Dünya yüzünde bu ormancılar kadar muzır adam görmedim ben Reis bey. Orman Bölge Müdürü bir Ziya vardır. Geçen yıl benimle iki parti azıml oynadı. Tam iki yüz lira kaybetti. Bu yüzden bana düşman olmuş. «Şundan bir intikam alayım» diyerekten bana bir tuzak kurmuş. Ben, Yukarıviran'a gitmek için balta ve arabayı alıp ormandan geçerken beni yakaladılar. Müdür bana, «Nereye gidiyorsun?...» diyerekten sordu. «Yukarıviran'a gidiyo-

rum...» dedim. «Yukarıviran'da ne halt edeceksin?...» dedi. «Okul için odun keseceğim» dedim. «Burada odun var, bu ormandan kessene, ito- oğlu it» dedi. «Kesemem» dedim. «Keseceksin lan» dedi. Anladım ki, bu işin içinde bir hergelelik var. «Arkadaşlar! Ben bu devlet ormanından odun kesmem. Hiç üzerime varmayın» dedim. Ama kime dinletirsin? Birdenbire Ziya ile arkadaşları üzerime çullandılar. Verdiler sopayı, verdiler sopayı... Baktım, öleceğim Reis bey... Siz olsanız, canınızı kurtarmak için ne yaparsınız?

— Ormandan odun kestir tabii...

— Hay ağzını öpeyim Reis bey... Ben de baktım ki heriflerin elinden kurtuluş yok. «Verin lan şu balta- yı da, bari biraz keseyim. Sizin de göynünüz olsun» diyerekten, bastım bal- tayı... Can kaygusu bu...

— Onların zoruyla kaç araba odun kestir?

— 57 araba kadar kestim.

— Hepsini bir günde mi kestir?

— Üç ayda kestim Reis bey...

— Her seferinde seni sıkıştırdılar mı?... Yâni dövme tehdidinde bulundular mı?...

— «Niye gelip ormandan odun kesmiyorsun?...» diye kaç sefer da- yak yedim.

— Peki ama, Orman Müdürüne 2000 lira verirken yakalanmışsın.

— Yok beyim... O para ne parası biliyor musun?

— Ne parası?

— Ben müdüre 2000 lira yolladım. «Git bu parayla Spor-toto oyna» dedim. Çünkü spor-toto oynayınca, o paranın bir kısmı içeride kalıyor. Yâniya Toto idaresinde kalıyor. Toto idaresi de bu para ile memleket sporunun gelişmesi için tesisler yapıyor. Şimdiye kadar böyle tesisler olmadığı için, görüyorsunuz, Olimpiyatlarda yüzümüz gülmedi. Halbuki bu memleketin bir çocuğu olarak ben bundan çok büyük üzüntü duydum. Türk sporunun kalkınması için Orman Müdürüne 2000 lira ver- dim.

— O parayla sen kendin toto oynayamaz mıydın?

— Beyim, biliyorsunuz, bir kişi 20 kolon toto oynayabiliyor. Halbuki ormancılar kalabalık olduğu için 2000 lira ile rahat rahat oynayabilir- ler.

— Bak görüyor musun?... Şu odunlar senin başına ne işler açtı?...

— Açsın beyim, alnımızın yazısı neyse, görürüz. Ama ben odunlardan hiç şikâyetçi değilim. Odunların sayesinde bugüne kadar ekmek yedim. Odunların sayesinde mal sahibi oldum. Odunların sayesinde itibar kazandım. Allah beni o odunlardan ayırmasın beyim...

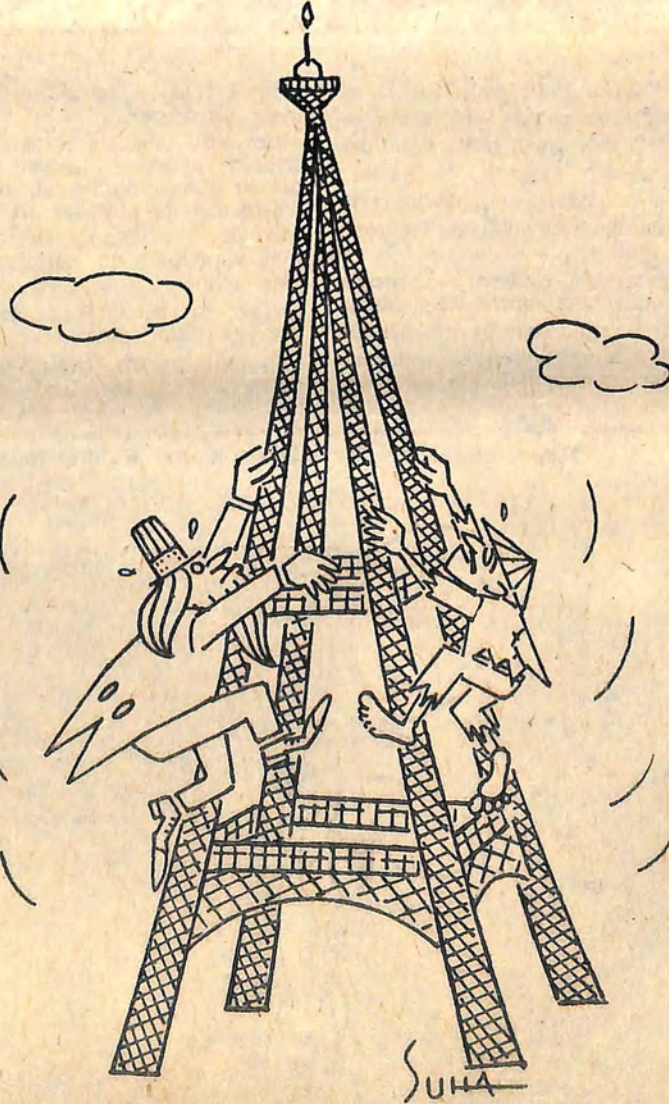
Başkan, dosyayı karıştırdı. Bazı evrakı okudu. Sonra kararını bildir- di:

«Gereği düşünüldü. İlk tahkikat dolayısıyla, evvelce bildiklerine başvuru tanıkların celpiyle dinlenmeleri için, Savcılık makamına müzekkere yazılmasına,

Sanığın, diş ağrısından muzdarip olup olmadığının tesbiti için, muayenesi yapılmak üzere Vilâyet Vete- riner İşleri Müdürlüğüne sevkine ve bu sebeple duruşmanın 3 Şubat 1969 saat 10,30'a bırakılmasına karar ve- rildi.»

Adnan VELİ

Vietnam'da bombardıman durdu. — Gazeteler —



PARİS ZİRVESİ VE TIRMANMA!

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

JEOLOJİ VE ATMALOJİ İLMİ

DÜNYA NASIL OLDU?

İlk önce dünyanın bu-
lunduğu yerde Muhittin
vardı. Oradaki hava yavaş
yavaş katılaşarak toprak
olmaya başladı. 800 milyar
günde bir kürek toprak o-
larak dünya meydana gel-
di. Fakat sıcak olduğun-
dan soğumasını beklemek
lâzım geldi. Dünya 34500
senede soğudu. Helva gibi
olan toprak taş gibi oldu.
Ondan sonra üstünde ağaç-
lar bitti. Tohumlar diğer
yıldızların geçtiği sırada
dünyaya döküldü. Fakat
hepsi önceleri zehirliydi.
Çünkü içinde Vantimon
denen bir ilaç vardı. Yiye-
ni hemen öldürüyordu. Fa-
kat o zamanlar insan ol-
madığından yiyen olmu-
yordu.

1. ZAMAN: Kuruyan
toprak sertleşince içinde
bulunan küçük kurtlardan
canavarlar çıktı. Çoğu boy-
nuzlu ve adı Şahferan o-
lan bu canavarlar, volka-
nik lavları yiyorlar ve su
yerine benzin içiyorlardı.
Çünkü o zaman su daha
yoktu. Canavarlar benzin
içe içe bir kısmı kanatlan-

İnsanlar eskiden beri dünyanın nasıl meydana geldiğini merak edip sık sık
bana sormuşlardır. İşlerimin çokluğundan ve belin ağrıdığından bu konuya
eğilemedim, şimdi vakit buldum eğiliyorum.

di, burunları büyüdü, kim-
seyi beğenmez oldular. İş-
te ilk kuşların ağababala-
rı olan Vantizorlar bunlar-
dır. (Bak Vilyam Henrid:
İlk mahlûklar tarihine).
Daha sonra çeşitli tipte
hayvanlar çıkıp bütün
dünyaya dağıldılar. Bunla-
rın başlıcaları: Atlantozor,
Metador, Virasodor, Zi-
dor, Sadakor, Mazatopor,
bir de General Motor'dur.

3. ZAMAN: Hayvanlar
çıkınca insanların da çık-
ması zamanı gelmişti. Fa-
kat birden her yer karış-
tı, toprak ve benzin alabo-
ra olarak her tarafı yu-
murta sarılığında olan kü-
kürt bastı... Kükürt koku-
sundan bütün mahlûkat
sapsarı oldu. 3678 sene bu
böyle devam etti. Sonra
ortalık sâkinleşti. İşte o
zaman dünyanın dörtte ü-

çünü su bastığını gördük.
Suyu tanımayan hayvanlar
üstünde yürümeye kalktı-
lar ve boğuldular. Fakat
balığın cecdi olan Toriko-
küs Pülümüş yüzmeye baş-
ladı ve hayvanlar yüzme
öğrendiler.

4. ZAMAN - ÂDEM MEY-
DANA ÇIKIYOR: İlk in-
san olan Âdem, bir ba-
demden meydana geldi.
Bütün vücudu acıbadem
kokuyordu. Çıkardığı ses-
ten, bütün mahlûkat bu
mahlûkun başlarına gelâ
olacağını anladılar. Fakat
Âdem onlardan korunmak
için bir mağaraya girdi. O-
rada elli sene çinkolu taş
yiyerek yaşadı. Birden sı-
rtında bir ağrı duyan Âdem
karşısında kendine benze-
yen fakat göğüslerinde
fazlalık bulunan ve bir de
saçı uzun aklı kısa bir
mahlûk gördü ve (Havv-
vaaaa) diye bağırdı Havva
gelip Âdem'in kürek kemi-
ğini yerine koydu. Koyar-
ken de öptü. O zaman Â-
dem bundan çok hoşlana-
rak hoşlandığını belli et-

ti. Neticede Âdem'le Hav-
va'nın beş çocuğu oldu:
Habil, Kabil, Kâmil, Su-
zan, Bilge... Habil Kabil'i
bir Dinozor pirzolası için
öldürüp tıydu. Kâmil, Su-
zan ile bir sala binip Kaf-
dağına gitti. Bilge adında-
ki kızı da bir goril kaçı-
rdı. İşte asıl Darwin'in may-
mundan gelme dediği in-
san Bilge ile Goril'in bir-
leşmesinden olmuştur. Ve
ondan sonra insan nesli ü-
redi...

YER KAÇ KATTIR?:
Yer; zemin kat, orta kat,
üst kat, çatı katı diye dört
kattır.

ZEMİN KAT: Bu katta
sırf ateş vardır. Bu ateş
8768 derece olup cesur bir
insan elini süremez. Der-
hal yapışır.

ORTA KAT: Bu katta
Sürafan denen mahlûklar

bulunur. Bunlar dört ku-
laklı, iki bacaklı altı kol-
lu olup çok sâkindirler.
Bu kat sırf yakuttur fakat
havaya değince rengi so-
lar.

ÜST KAT: Bu katta su
damarları, benzin, kolonya
ve alkol bulunur. Kokusu
yirmi senelik uzaklıktan
duyulur. Bu madde hep
hareket halinde olup hiç
durmaz. Ayrıca bu katta
banyo, helâ ve sandık o-
dası vardır. Deniz görür.

ÇATI KATI: Bu kat en
yüksek kattır. İçindeki yu-
murtaya benzeyen Bizmo-
nat madeni binlerce kilo-
metre yer tutar. Diğer kıs-
mı kuruudur. Bu katta bö-
cekler, kurtlar ve mikrop-
lar yaşar. Derinliği 345
milyon metre olan bu kat-
ta sıfır derece hararet
vardır. Paltosuz dolaşıl-
maz.

KABUK: Asıl üstünde
yaşadığımız kısım kabuk-
tur. İçinde bildiğimiz ma-
denler ve petrol vardır.
Fakat bunun da bazı ki-
sımları zehirlidir. Netice
olarak bu kabuk hepsin-
den çok işe yarar.



DÜNYAYI HANGİ MADDELER AYAKTA TUTUYOR?

Dünyaya hâkim olan maddeler çoktur. Fakat bunların
başında ışık gelir. Işık da aslında yüz gram (I) ve ikiyüz
altmış gram (ŞİK) denen iki maddeden ibarettir. Işık
içindeki maddelerin parlaklığından bize parlak görünür.
Aslında parlaklık bir resimdir. Meselâ bir mukavva kutu
alalım. Bunun bir yerinden bir delik delem... Sonra gö-
zümüzü bu deliğe dayayalım... Ne görüyorsak ışık da işte
öyledir.

Gözümüze kadar gelen maddenin yansıması neticesin-
de görüyoruz gibi oluyoruz ya... İşte ışığın içindeki mad-
deler de böyle görünür. Dünyada ikinci önemli madde taş-
tır. Taş aslında birçok noktaların birleşmesinden meydana
gelmiştir. Bu noktalar aynı anda birleştikleri takdirde taş
kaya haline gelir... Taşların içinde en saf taş, Beşiktaş'tır.
Bir de yakut, elmas gibi taşlar vardır. Bu taşlar da için-
deki esansın fazlalığından parlak görünür.

Dünyanın en önemli maddelerinden biri olan suyun for-
mülü bilinmemektedir. Su aslında ıslak değildir. ıslaklık
dediğimiz şey bizim kuruluğumuzdan gelmektedir. Suyun



aslında hiçbir şey olmadığını ispat etmek kolaydır. Bir
kabin içine suyu koyalım. Bir kaç da soğan soyalım. Oldu
mu?... Şimdi suyu yavaş yavaş kaynatalım... Onbeş dakika
sonra tenceredeki suyun pencereden uçup gittiğini gö-
receksiniz ve bakacaksınız ki tencerede bir şey yok... Demek
aslında su diye bir şey yoktur... Sadece su koyvermek
vardır.

BÜTÜN BUNLARDAN NE MÂNÂ ÇIKIYOR?

Yukardan beri söylediklerimizi özetlersek, dünyayı hiç
bir madde ayakta tutmamaktadır. Dünya aslında birçok
maddelerin birleşmesinden meydana gelmiştir. Bu madde-
ler bir gün bozuşup ayrıldıklarında dünya yok olur... Fa-
kat hiçbir madde bunu yapacak kuvvette değildir. İnsan-
lar yeni yeni maddeler çıkarıp klasik maddelerin huzuru-
nu kaçırmaktadırlar. Netice olarak şu söylenebilir ki, her
şey yerli yerindedir, bir şeye dokunmak doğru değildir...
Tabiatı fazla kurcalamak aleyhimize olur... Allahın işine
karşılmaz...

Toprak altından çıkarılan fo-
sillere göre birçok ilk insan ti-
pleri elimize geçmektedir. Düny-
nın türlü yerlerinde bulunan bu
iskeletlerden başlıca beş türde
insan yaşadığı anlaşılmaktadır.

KRAMANYON ADAMI: Bu
herif aşağı Mezopotamya'da bu-
lunmuştur. Boyu iki buçuk met-
re, eni bir metredir. Başı basık,
kolları çok uzun, yere değmekte.
Tahmine göre ot yiyerek yaşa-
maktaydı... Kırk dişi, tek kula-
ğı, tek gözü olan bu adamın tek
böbreği ve üç karaciğeri olduğu
tahmin edilmektedir... Bir sıçra-
yışta yüz metre atıldığı da tah-
min edilmektedir. Fakat bu a-
dam fazla ürememiş, hastalık ge-
lerek nesli tükenmiştir...

NEKEFİNAL ADAMI: Cenubi
Amerika'da bir ağaç kovuğunda
fosilleşmiş olarak bulunan bu a-
dam kuş kafalıydı. Vücudu bir

ÇIKARILAN FOSİLLERE GÖRE İNSAN TİPLERİ

bahçe çapasına benzeyen bu a-
dam gagalıydı. Daha çok yarı yü-
rüyüp yarı uçardı. Avını gagala-
yarak öldüren bu adam yedi par-
mağıyla parçalardı... Tutulması
çok zor olan bu adamın aile ha-
yatı yaşamadığı ve Taksim'de bir
kadınla gayri meşru yaşadığı da
tahmin edilmektedir...

YECÜC MECÜC: Orta Avru-
pa'nın dağlık bölgelerinde buzla-
rın içinde bulunan bu adam çok
ufak tefektir... İskeletinin köfte

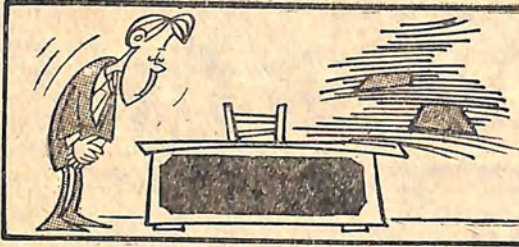
ızgarasına benzemesi bilhassa
bunun et oburlardan olduğunu
meydana çıkarmıştır... Çok kılı
olan vücudu ile uzaktan fino kö-
peğine benzerdi. Sürüler halin-
de dolaşan bu adamın ısırması
ve avını boğması, yapılan tah-
minler arasındadır... Çok uzun
ömürlü olduğu düşünülen Yecüic
Mecüic adamının üstünde çıkan
nüfus kâğıdı bu ihtimali kuvvet-
lendirmektedir...

ZOBAR: Ayrı bir tip olan bu

adamin iskeleti Viyana'da bir ku-
yuda bulunmuştur. Zobar denen
bu adamın adını profesör Vilyam
Bendiks koymuştur. Zobar, Lâ-
tinede merdiven mânâsına gel-
mektedir. Çünkü bu adamın vü-
cudu merdiven gibi basamaklıy-
dı. Nerede yaşadığı kati olarak
bilinmeyen bu adamın, kuyuların
içinde yaşadığı ve polisten kaç-
tığı sanılmaktadır. Zobar aynı za-
manda mumya haline sokulduğu
zaman kalemtraş renginde bir
hal almıştır... Zobar'ın adam mı
yoksa başka bir şey mi olduğu
anlaşılamamıştır. Bazı bilginler
bunun seneler önce kuyuya düş-
müş bir merdiven olduğunu id-
dia etmektedirler...

ÂDİ ADAM: Bugünkü ma-
lûm adam tipidir. Tarif etme-
ğe lüzum yoktur. Ne mal oldu-
ğu biliriz. Aramızda bol miktar-
da vardır...





İLYAS EFENDİ

MUZAFFER İZGÜ

— 3 —

Kerim efendilerin kapısına gelmişlerdi. İlyas iki adım arkasında kapıların ellerinde bekliyordu. Kapıyı açan kızına:

— Bakın size bir misafir getirdim, dedi.

Kızların ikisi birden kıkkırdadılar: — Biz onu daha önceden tanıyoruz, dediler.

Kerim efendi, bu söz üzerinde durmadı bile. Deminki sertliğini kapının önünde bırakmış öyle girmişti evine. Hele karısını görünce bütün gevşedi. O ciddi, o ağırbaşlı adam, ellerini birbirine vurarak bir türkü çalmaya başladı. O sırada Kerim efendinin karısı çıktı odadan.

— Hanımıcığım, benim eski arkadaşım Hilmi efendinin oğlu İlyas.

— Kim Hilmi efendi?

— Tanımayacağım kişinin ismini niye söylüyorsun?

Kerim efendi biraz daha yumuşadı: — Sahiden ne aptalım ben. Doğru ya. Bunun ismi İlyas hanımıcığım.

— Hoşgeldin oğlum!

— Hoşbulduk efendim.

Eziliyordu İlyas. Belli ki kadın, İlyas gibi bir misafiri ne istiyor, ne de bekliyordu. Hele kızlar, daha şimdiden birbirlerine bir şeyler söyleyerek gülüyor, odalardan odalara geçiyorlardı. Acaba neyine gülüyorlardı? Bir aralık kızların ufağı İlyas'ın yanına dek geldi, elini uzatarak: — Hoşgeldin, dedi.

Bir tuhaf oldu İlyas. Çünkü eli o güne dek bir kız eline değmemişti. Fakat, kızın alaycı bakışları altında bu elin yumuşaklığını unuttu. Kerim efendi de başka bir odaya geçmişti. Kız boyuna İlyas'ı süzüyordu. İlyas bu bakışlardan ezildikçe eziliyor, göğsünün bir cendere içerisindeymiş gibi sıkıştığını hissediyordu. Bereket kızın ağzından bir kelime çıktı:

— Oturun!

İlyas, önce nereye oturacağını bilemedi, kenardaki tahta bir sandalyenin üzerine çöktü. Kız:

— Şuraya şuraya, dedi.

Emre itaat eden bir asker gibi, İlyas kalktı ve kızın gösterdiği yere oturdu. Kız, sessizliği bozmak için:

— Nihayet babamı bulabildiniz, dedi.

— Evet, buldum.

— Niye arıyordunuz babamı?

— İş için.

— Ne işi?

— Memurluk.

— Ay, memur mu olacaksınız?

— Evet.

— Ama niye?

— Baba mesleği...

— Ne memuru olacaksınız?

— Allah izin verirse nüfus memuru olacağım...

Kız, bir kahkaha attıktan sonra:

— Benim babam da eskiden memurmuş. Sonra bakmış ki annem, geleceği tehlikede, babama memurluktan çıkacak, serbest hayata atılacağını demiş, babam da serbest hayata atılmış ve zengin olmuş.

— İyi olmuş efendim.

— Sen de serbest hayata atılana!

— Yapamam ki.

— Sanki babam yapabilmiş mi?

Zamanla öğrenmiş.

O sırada Kerim efendi girdi içeriye... Kız konuşmasını kesti. İlyas, bu kızın zannettiği kadar kötü bir insan olmadığına inandı. Belki de hakikaten kravatı tuhaftı. Bir daha göz ucuyla baktı kravatına. Biçimsizdi. Hakkı vardı bu kızın gülmeğe, ablasının da. Belki ablası da bu kız gibi iyi kalbliydi. Kerim efendi yemek vaktine kadar bir nargile daha doldurdu. Fakat karısı:

— Bu hortumu çeke çeke gideceksin öteki dünyaya, diye bağırınca, Kerim efendi sırtlamak zorunda kaldı.

— Oraya itfaiyeciliği ben götüre-

ceğim hanım, diyerek soğuk bir espri yaptı.

Kadın, aynı kızgın haliyle konuşmasına devam etti:

— Rakı da almışsın.

— Aldum hanımıcığım.

— Ama içmeyeceksin onu.

— Olur, içmem hanımıcığım.

O akşam Kerim efendi yemeğini rakısız yedi... Yatma zamanı gelince Kerim efendi İlyas'ın yatacağı yeri gösterdi. İlyas, o kadar sıkıştığı halde bir kerelik olsun tuvalete gitmedi. Oysa ki, Kerim efendi ona tuvaleti de göstermişti. Fakat, yabancı bir evde tuvalete gitmenin ayıp olacağını düşünen İlyas, kasığının kaslarına güvenerek öylece yattı yatağa...

Fakat gece yarısı büyük bir sıkıntıyla uyandı. Sağa döndü olmadı, sola döndü olmadı. Sonunda tuvalete gitmeğe karar verdi. Ayaklarının ucuna basarak tuvaletin yolunu tuttu. Tam tuvaletin kapısında Kerim efendiyle burun buruna geldi. Kerim efendi, elini ağzına götürmüş sus işareti yapıyordu. Yavaşça:

— Ben geceleri çok sık çıkarım tuvalete, dedi.

— Çok iyi efendim.

— Ama bizim hanım şikâyetçi bundan da. Onun için ayaklarının ucuna basa basa gelirim. Baban rahmetli Hilmi efendiyle çok sidik yarıstırmışsınız biz. Her seferinde de ben birinci gelirdim. Nedense rahmetlinin sidiki kuvvetli değildi.

O anda anladım ki, Kerim efendi gece kalkmış rakısını içmişti. Şu anda çakır keyifti...

— Uykun var mı delikanlı? diye sordu.

İlyas hiç cevap vermedi bu soruya. Acaba Kerim efendi onunla konuşmak, dertleşmek mi istiyordu?

— Uykun yoksa balkona gel konuşalım. Hava biraz sert ama, çok güzel.

— Şey tuvalete girecektim de...

— Haa öyle ya. Gir hadi gir. Ben seni burada beklerim.

Kapının önünde koskoca Kerim efendi beklerken nasıl etsindi İlyas? Zaten oldum olası birisi arkasında beklerken küçük tuvaletini yapamazdı. Belki beş dakika içinde kaldı. Kerim efendi dışardan:

— Maşallah delikanlı maşallah, senin böbreklerin de benimkiler gibi çok güzel çalışıyor, diyordu. Bir keresinde ben de sıkışmıştım da, saat tuttum, tam üç dakika fasılasız etmiştim. Ama sen beni de geçtin. Efendim, böbreklerin iyi çalışması için bol su içeceksin, karpuzu bol yiyeceksin, ha bak, rakıyı da unutma! Bir şişe rakı içersen, içinde iki şişe olur.

İlyas, sıkıntısını gideremeden dışarıya çıktı. Kerim efendi önu sıra yürüyör hem de fısıltıyla konuşuyordu:

— İnsanlar için Tanrı ne mutluluklar vermiş ne mutluluklar, diyor. Meselâ küçük suyunu dökmek, insan ne kadar rahathyör değil mi, al bakalım işte bu mutluluk değildir de nedir?... Şöyle gel şöyle, aman yavaş bas, balkona...

Balkona çıktılar. Hakikaten hava sertti. Akşam üzeri koşarcasına gelen bulutlar şimdi dağılmış, pırıl pırıl yıldızlar çıkmıştı gökyüzünde. Kerim efendi kaliba bir baskın altında çabucak toparlanabilmek için nevaletini bir gazete kâğıdının üzerine koymuştu. Bir dilim kavun, biraz beyaz peynir, ufak bir rakı kadehi. Ama rakı şişesi yoktu ortada. Biraz sonra rakı şişesini de bir sakının içinden çıkardı:

— Ee içecek misin bakalım delikanlı? diye sordu.

İlyas, o güne dek ağzına içki koymamıştı:

— Hayır efendim, sağolun, dedi.

— Ama ben seni arkadaş olarsın diye getirmiştim. İç canım bir yudum!

— Teşekkür ederim...

— Olmaz olmaz, iç!

İlyas'a işi bu adam bulacaktı, Kerim efendi. Onun için Kerim efendi kırmaması gerekti. Hem bir yudum alır, hattâ olmazsa, kadehi dudagina değdirir bırakırdı.

Bardağı Kerim efendinin elinden aldı, dudagina değdirdi. Bardağa bakan Kerim efendi:

— Evlâdım bu koklanmaz ki, içilir, dedi. Nah şöyle

Bardağı tekrar uzattı:

— Yarısı da senin!

İlyas, gözünü kapatarak bu yarım bardak rakıyı içti.

— Ha şöyleee. Kavun da ye kavun da... Bu meret de tek başına içilmiyor. İnsanların konuşması gerek değil mi ya evlâdım... Meselâ bak, bu evde kimse bana arkadaş olamaz. Karım ancak bağırmasını bilir ve ikide bir de, kendinin yüzünden adam olduğumu söyler durur. Şayet kendi olmasaymış, ben sürünürmüşüm. Bana balcısına, ben hiç sürünecek bir adam mıyım?

— Estağfurullah efendim.

— Öyleyse niye böyle der hep karım?

— Galiba sizi çok sevdiği için...

— Beni mi, beni karım sevecek ha!... Sevemez delikanlı sevemez. Çünkü, bizim aramızda kaç yaş fark vardır biliyor musun, tam yirmi yaş. Anlayacağın ben ondan yirmi yıl önce doğmuşum... Yâni karım benim çocuğum yerinde. Evet, tastamam çocuğum yerinde. Yirmi yaşında bir insanın çocuğu yerinde...

(Devamı var)



Şansınız,
Başarınız
ve istikbaliniz,
Türkiye Vakıflar
Bankasında
açtıracağınız
hesapla
Gerçekleşir.



TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 20446 - A - 11978 — 204)



TANIDIĞIM MEŞHURLAR

Naci Sadullah

ÇALLI İBRAHİM

— IV —

Fotoğraf makinesinin icadından beri, toprağa karışmış sevgili çehreler, gönüllerimizde olduğu gibi gözlerimizde de ölmüşler oldular.

«Teyy» şeridinin icadından beri ise, sevdiğimiz ölmüşler, aramızda, yalnız resimleri ile değil, sesleri ile de yaşamaktadırlar. Böyle olunca, bu fânî dünyada insanlar, —hattâ «Çallı İbrahim» gibi arkalarında ölümsüz eserler bırakamamaları bile— büsbütün ölmüyorlar demektir. Nitekim, toprağa karışmasından yıllarca sonra, şimdi karşımdaki dipdiri resmine bakarak, sevgili doktor Esat Minkârî'nin evinde, Çallı İbrahim'in vaktiyle onun teypine alınmış sesini dinliyorum:

«— Köyden gelmiş bir cahil çocuk bu... Koca İstanbul şehrinde ne yapabilir? Hangi baltaya sap olabilir? Başvurduğum ceridelerden «Malûmat» gazetesinde bana bir müvez-zilik verdiler. İstanbul sokaklarında sabahdan akşama kadar bağırıp, bol bol «Malûmat» satmaya koyuldum!

«Sonra, müvez-zilik ederken tanıştığım İzmir'li Acem Hakkı bey adında bir zat:

«— Eve gazete bırakırken üzerine bir not yazmışsın. Ondan anladım ki, senin elyazın çok güzel. Sana bir gaz sandığı bulalım da, «Yeni Cami» kapısında arzuhal, (dilekçe) yaz, müvez-zilikten daha kazançlı ve daha rahat bir iştir!...» dedi.

«Biz de onun bulduğu sandığı alıp, olduk size «Yeni Cami» kapısında arzuhalci Çallı İbrahim efendi!...

«Daha sonra, yine o İzmir'li Acem Hakkı beyin delâletiyle, beni Cınayet Mahkemesine mülâzım yaptılar. Hâkim Rifat bey bir elbise verdi. Bir gömlek verdi. Bir çift pabuç verdi. Ve bu sayede biz de hayatımızda ilk defa insan kılıfına girdik!...

«Ondan sonra da hocasız olarak yaptığım resimleri beğenenler, beni «fevkalâde bir istidat» diye vasıflandırarak, Cumhuriyetin ilânından sonra ismi «Güzel Sanatlar Akademisi» olan «Sanayi-i Nefise-i Şahane» ye «öğrenci» diye kabul ettiler. Halbuki o zamanlar, o okula kabul edilebilmenin şartları arasında bir lise bitirme diploması sahibi olmak da vardı. Ben ise bir orta okul mezunu bile değildim!

«O devrin en kalbur üstü yazarlarından Hüseyin Cahit Yalçın bunu —neredense— duyunca, gazetesine: «— Ne oluyoruz? Hâlâ iltimaslar, imtiyazlar devrini mi yaşıyoruz?...» başlıklı bir başmakale döktürdü! «Bu başyazının ikinci başlığı da şuydu: «Sanayi-i Nefise-i Şahanede dönen fırladıklar!...»

«Ne fırladığı dönüyor yahu? «Çal» köyünden gelmiş bir çocuğu, resme istidatlı bularak öksüz elciğinden yarım yamalak tutuvermişler!...

«Vagon hırslıklarının olduğu, eşek yükü paraların çalındığı bir devir bu... Ortalıkta koskoca bir imparatorluğu batıran nice dolaplar dönüyor. Bu hengâmede göze batan tek «fırladık» (!), kimsesiz ve fukara bir köy çocuğunun bir okula öğrenci olarak alınması mı?...»

«Ceza Mahkemesi hâkimi Rifat bey tarafından kendisine tanıştırıldığı Enver Paşa, bir tablomu çok beğenmiş, ancak «Çanakkale» savaşımızın bir sahnesini resmeden bu tabloda, ölmüş bir Türk neferinin yüzüstü yatmış görünmesinden hoşlanmayarak:

«— Bunu düzelt! Zira Türk neferi sırtından değil, alından vurulur ve öyle olunca da ölüme yüzükoyun değil, sırtüstü gider!...» demişti.

«Fakat o tablonun bir tarafını böylece tenkit etmiş olmasına rağmen, Enver Paşa, Hüseyin Cahit Yalçın'ın aleyhimde yazdığı o başmakaleyi hiç beğenmemiş ve ona fiili bir cevap teşkil etsin diye, Sanayi-i Nefise-i Şahane'de, aralarında benim tablolarımın da bulunduğu bir sergi açtırdı. Bu serginin davetlileri arasına katılan Hüseyin Cahit bey, ertesi günkü başmakalesinde, bir eseri ve yaratıcısını göklere çıkaran bir yazı yazdı.

«İşte o eser, o mektebe öğrenci olarak kabul edilmiş bulunmasını daha bir hafta evvel, hâlâ bir iltimaslar, bir imtiyazlar devri içinde yaşadığımızın bir belgesi şeklinde gösterdiği bir insanın, koca İstanbul şehrinde kanat çırpıp fukara bir köy çocuğunun, yâni Çallı İbrahim'in, yâni benim eserimdi!...»

Görüyorsunuz, Türk resim sanatının o dev adamı, koca Çallı İbrahim ölümsüz ününe kavuşabilinceye kadar hangi yollardan geçmiş!

Bu sevgili memleket evlâtlarının en az yüzde sekseni için hayatta başariya kavuşabilme yolları hâlâ aynı yollar: Gücü, şuuru, vicdanı olan birisi tesadüfen —Hızır gibi— yolunuza çıkıp elinizden tutacak da yaradılışınızda mevcut cevheri değerlendirip yükselebileceksiniz!

Fakat konunun çok kısaca dokunduğum bu yönü, görevi size neşe vermek olan «Akbaba» ya uymaz!

Geçelim ve dönelim yine geçmiş anıların, sevimli «Akbaba» çığına uygun, gülümser yönlerine...

Evvelce de belirttiğim gibi, Çallı İbrahim'in en yakın dostlarından birisi de ünlü tarihçi Ahmet Refik...

O yıllarda, daha evvel İstiklâl Savaşımız esnasında Mustafa Kemal aleyhinde neler yazmış olduğunu, Çallı İbrahim gibi ben de bilmediğim için Ahmet Refik'i seviyorum. Zira —Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek lâzım gelirse— vaktiyle kimbilir hangi duygu, düşünce ve hesaplara kapılarak, büyük hatâlar işlemiş sayılsa bile, Ahmet Refik çeşitli meziyetleri olan, son derece zeki, son derece rind, son derece neşeli ve sanatkâr cepheleri olan müstesna bir insandı.

Şimdi masamda onun 1932'de yayınlanmış «Gönül» isimli kitapçığı duruyor. Bu «Gönül», sonradan hemen hepsi de en ünlü bestekârlarımız tarafından, bugün hâlâ tutulup sevilen şarkılar haline sokulmuş şirirlerle dolu:

«Kederden mi, neden böyle sararmış reng-i ruhsarın?
«Seninçin bak, nasıl ağlar, yanar bu âşık-ı zârın!»

«Sırma saçlı yârimin can bahşederken işvesi,
«Bâdeye revnak verir lebler yakan gül busesi!»

«Şen gözlerine bir çiçek olsam,
«Busenle sararsam, o güzel sinende solum!»

«Sineler aşkınla inler, dideler mahmur olur,
«Sen içerken bezmimizde bâdeler hep nur olur!»

«Sun da içsin, yâr elinden âşkın peymâneyi,
«Bir kadeh ver, mest-ü bitap et dil-i virâne!»

«Yalnız bırakıp gitme bu akşam gene erken,
«Öksüz sanırım kendimi ben, sensiz içerken!»

«Solsan da sararsan, gene gül pembe di hensin,
«Rabbın bana bir nimeti varsa, o da sensin!»

Hep bildiğiniz gibi, bunlar bugün de radyolarımızda, sahnelerimizde en çok okunan şarkılar arasında yer almaktadır. Gerçi bu şarkıları şimdi ya teker teker, ya da koro halinde okumakta olan tatlı sesli genç bayanlarımız, meselâ: «reng-i ruh-sâr», «âşık-ı zâr», «revnak», «dide», «bâde», «peymâne», «dil-i virâne» kelimelerinin anlamlarını —haklı olarak— bilemezler. Fakat okuyup duruyorlar işte... «Söyleyen şen, dinleyen şen, yâr-ü ağyar şen!»

Eski bir fikir kavgacısı alışkanlığıyla, mizahlı bir yazı yazmaktayken zaman zaman işte böylece ciddiyete kapılıyorum. Özürler dilerim!

Çallı İbrahim'i «Akbaba» ya uygun yönleriyle sizlere tanıtmamı sağlayabilmek için, o ciddi satırların belirttikleri tutumları sizlere de açıklamam zaruri idi. Nitekim şimdi artık biliyorsunuz.

Tarihçi Ahmet Refik, Çallı İbrahim'in bu dünyada edinebilmiş olduğu en yakın dostlardan biri.

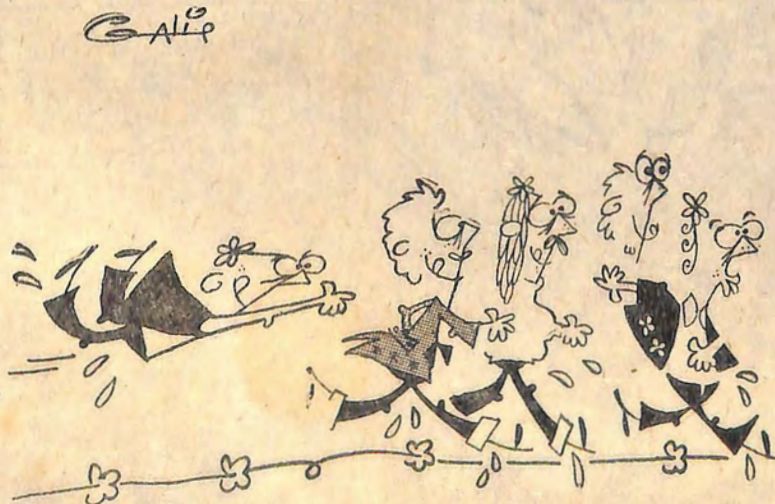
«Gönül» isimli kitapçığında yayınladığı «Çallınâme» işte aynen şöyle başlıyor:

«Simden (gümüştten) bin bir kavak, (*) gördüm ki hep olmuştur nur,

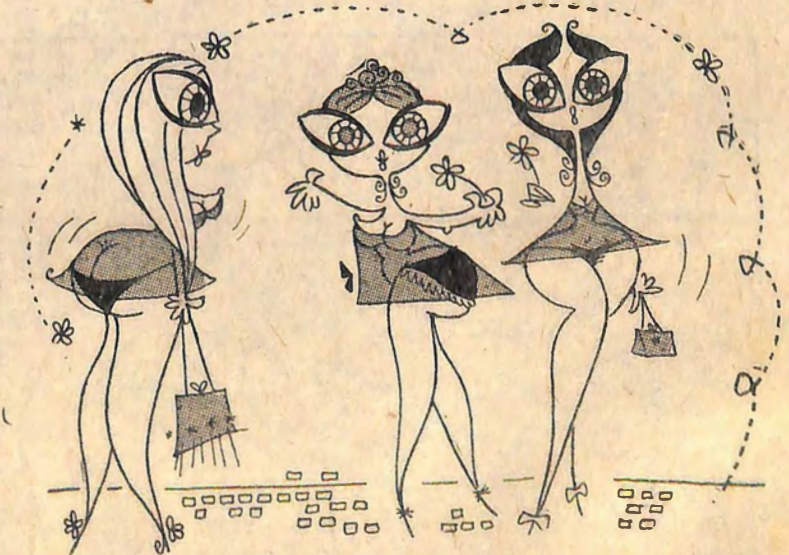
«Dehre (dünyaya) İbrahim gelmiş, «Çal» bütün dolmuştu nur!»

Ahmet Refik «Çallınâme» sinin sonunda, Çallı İbrahim'in dostluğuna karşı beslediği inan ve güveni şu mısralarla belirtiyor:

(*) «Çal»'da çok kavak ağacı varmış.



SUÇLULAR...



VE SUÇ ALETLERİ!..

«... Dost olan sâdik gerektir, var-
sa dünyada eğer,
«Canla sâdik dost, İbrahim'dir
ancak bana!...»

Ahmet Refik'in cenazesi gömül-
mek üzereyken, Çallı İbrahim'den
öğrendiğine göre, o iki akşamcı ka-
dehaş arasında «ikili bir anlaşma»
varmış.

Bu, hiçbir tarafa zararı dokunma-
yacak olan mâsum anlaşmaya göre,
kim daha evvel vefat ederse, geriye
kalan, onun mezarına kocaman ve
dolu bir rakı şişesi gömecekmış!

Ayağı, Çallı'nınkinden evvel sür-
çen Ahmet Refik'i Büyükkada'da top-
rağa verdiğimiz gün, şakır şakır yağ-
mur yağmaktaydı.

Mezarlıkta Çallı:

«— Ben şişeyi getirdim, dedi. Fa-
kat rakıyı elâlemin içinde mezara
gömmek ayıp olur. Bunlar gitsinler
de biz şişeyi ondan sonra gömelim
mezarına!...»

Ve öyle yaptık!

Sonra da Çallı İbrahim'in mezar-
lığa çok yakın bir evde oturan Er-
meni bir dostuna misafir olduk.

Ev sahibi, hanımı ve birbirinden
güzel iki genç kıızı; ikramcı, zeki,
sanatsever, sevimli insanlar...

Gerçekten mükellef denilebilecek
bir sofraya kurmuşlar. Biz, Ahmet Re-
fik'i ana ana, rakıları bitirmişiz. Va-
kit geç olmuş, Ada'da açık dükkân
kalmamış. Çallı bana bakıp göz kır-
parak:

«— Biz buluruz!...» dedi.

Ve biz, bir elde şemsiye, bir elde

elektrik feneri, evden çıktık. Ver eli-
ni mezarlık... Daya mezarlık bekçi-
sine bahşişi ve sonra at yalanı:

«— Yavrum, bugün buraya büyük
bir kalabalık tarafından gömülen ya-
zar var ya? Onun defni sırasında
saatimizi düşürmüştük. Müsaade e-
dersen onu arayacağız!...»

Adam:

«— Buyurun, arayın!...» diyerek,
bizi mezarın başına kadar götürdü.

Biz: «Teşekkür ederiz, sen artık
gidebilirsin!» diyerek adamı başımız-
dan savdık. Niye gitmesin? Mezar
taşlarını çalacak değiliz ya?

Derken, Çallı, benim elimdeki
şemsiye altında ve kendi elindeki fe-
nerin ışığında toprağı karıştırırken
Amerika'yı görmüş Kristof Kolomb
gibi keyifli bir haykırış kopardı:
«Buldum... Buldum!...» Biz, çamurlu
rakı şişesini aldık ve Çallı'nın Er-
meni dostunun evine dönmek üzere
mezarlıktan ayrılırken Çallı, rahme-
te kavuşmuş dostundan samimi bir
ciddiyetle özür dilemeyi de unutma-
dı:

«— Ahmet Refik, beni affet! Dük-
kânlar kapalı olduğu için bunu şim-
dilik almak zorunda kaldık. Billâhi
ben sana yine getiririm!...»

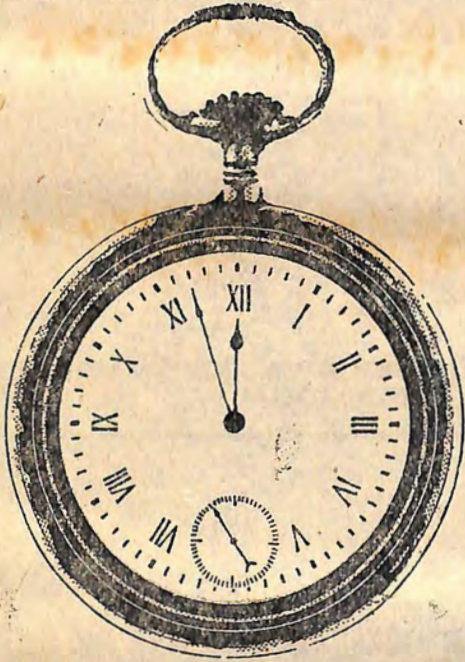
Ondan sonra her karşılaşmamızda
Çallı İbrahim'e sorardım:

«— Çallı, götürdün mü Ahmet Re-
fik'in rakısını?...»

Ve işte her seferinde ondan aldı-
ğım cevap:

«— Billâhi götürmedim! İçmek-
ten arttırdım ona rakı ayıramıyorum
ki!...»

Naci Sadullah DANIŞ



Reklâm, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLÂM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ
yurt içinde ve dışında
EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN
Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1. kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 60253 — 203)

A K B A B A

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi,

No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

Bu gazete Basın ahlâk yasa-

sına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

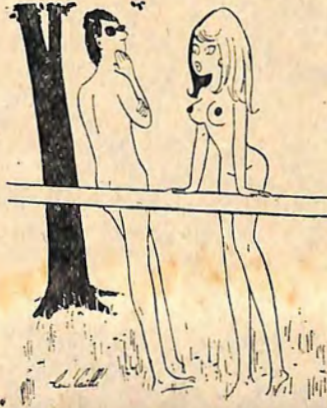


MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Özür

Kompartmanın boğucu sıcaklığın-
nın içinde biri kadın, diğeri er-
kek iki kişiydiler. Adam ceketini
çıkardı, ter içinde kalan suratını
mendiliyle kuruladı. Bu yetmedi,
kravatını çözdü. Gömleğini çı-
kardı. Fakat serinleyecek gibi de-
ğildi. Önce pabuçlarını, ardından
pantolonunu çıkardı. Yeteri ka-
dar yine rahatlayamamıştı. Kilo-
tunu çıkardı. Çırlıçıplak kaldık-
tan sonra rahatlamıştı. Bir siga-
ra yaktı ve işte o zaman kom-
partmanda yalnız olmadığını ha-
tırladı. Yerinden fırlayarak ka-
dının önünde saygıyla eğildi ve:

— Pardon madam, dedi. Siga-
ramın dumanı sizi rahatsız etmi-
yor ya?



— Burada da, «Benden bir şey
saklıyorsun» diyemezsin ya!...



— Yooo, ben sadık bir kadı-
nım... İnanmazsan arkadaşlarına
sor!

Kazanç

Yaşlı avukat, aile dostlarından
birinin oğluna sordu:

— Onbeş gün içinde evleniyor-
muşsun, öyle mi?

— Hayır, dedi delikanlı. Üç ay
sonraya kaldı. Bazı eksiklerimiz
var da...

— O halde tebrik ederim.

— Neden?

— Cezayı tecil etmeyi başara-
bilmişsin de, ondan!

Meslek sırrı

Garsonu çağıran müşteri:

— Öyle emek vermiş, öyle göz nuru dökmüşsünüz ki, insan
yemeğe kıyamıyor, dedi. Tereyağının üstüne muntazam aralıklarla
bu incecik çizgileri nasıl çektiniz?

— Ben bilmiyorum, dedi garson. Aşçıyı çağırayım, sorun.

Üç dakika sonra gelen aşçı, müşteriyi dinledikten sonra:

— Meslek sırrıdır ama söyleyeyim, dedi. Çizgileri birer birer
çekmiyorum. Önce tereyağını tabağa koyuyorum, sonra tarağıma
çıkarak üstünden bir kerecik geçiriyorum!

İşin kötüsü

Çoktandır görüşmemişlerdi.
Karşılaşınca kucaklaştılar. Biri:

— Duyduğuma göre evlenmiş-
sin, dedi.

— Yaa, öyle oldu.

— Son flörtünle mi pişirdin
iş?

— Yok canım, o esmerdi, bu
sarışın...

— Güzel mi bari?

— Çirkin sayılmaz ama, olduk-
ça şişman.

— Ne zararı var?

— Daha ne zararı olacak bira-
der? Ne zaman taksi çağırsak,
şoför nereye gideceğimizi sorma-
dan arabayı gazladığı gibi, bizi
bir doğum evine götürüyor!

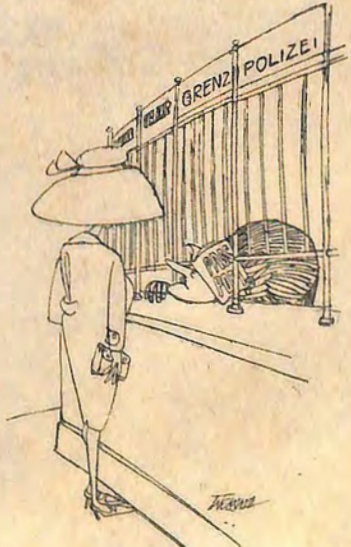
Ah şu erkekler!

İki genç kız konuşuyordu. Bi-
ri:

— Nişanlım herkese, «Yakında
dünyanın en güzel kıızıyla evle-
neceğim» diyormuş, dedi.

Diğeri:

— Şu erkeklere akıl sır ermi-
yor doğrusu, dedi. Hani seni
sevdiğini söyleyip duruyordu?...



— Gözler.. Mavi... Saçlar.. Kah-
ve... Özel alâmetleri?!

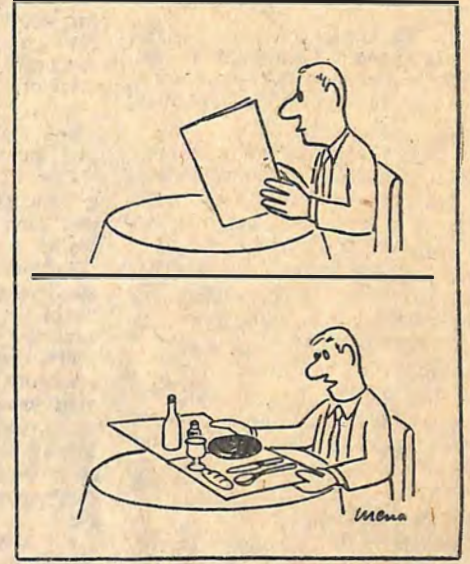
Dünya Karikatürleri



- KOCAM, BULAŞIKLAR KURULANIRKEN İŞE EL ATMASINI PEK SEVER !..



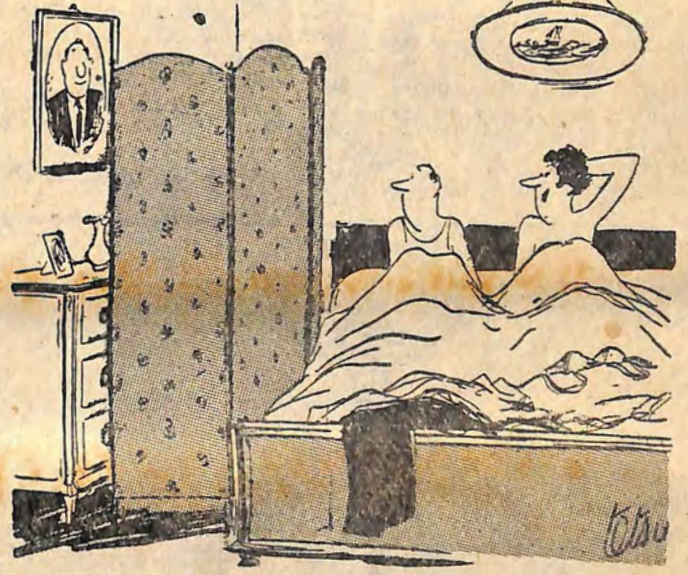
- MÖSYÖ DOĞUMU KONTROL HAPLARININ NASIL KULLANILACAĞINI GÖSTEREN MEMURDUR !..



YAZISIZ



YAZISIZ



- GÖRÜYORSUN YA, KOCAMIN RESMİNE BİLE SAYGIM VAR !..

LAZZAZNE

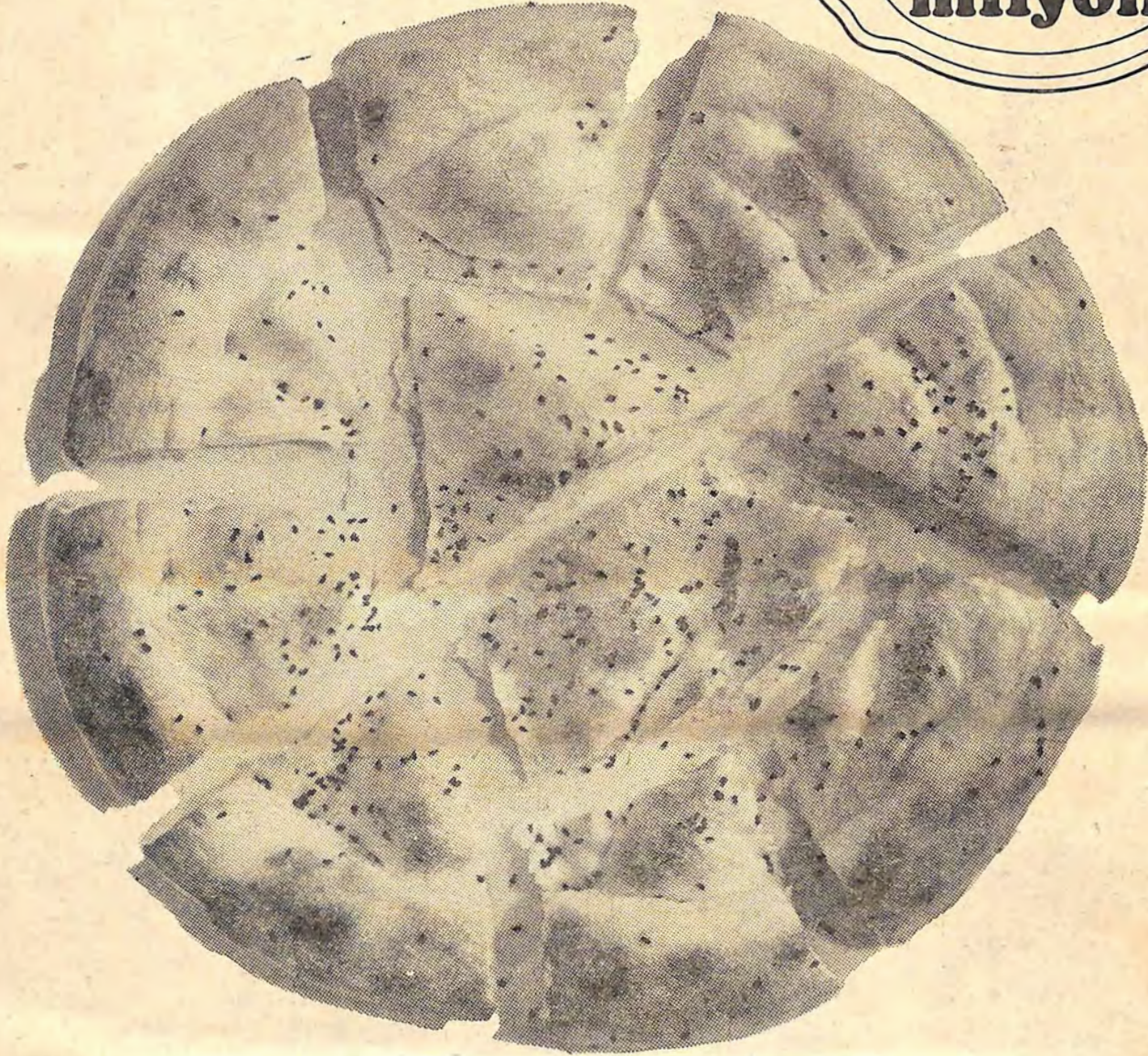


- ÜÇGENİN FORMÜLÜNÜ BIRAKIN DA, BENİM AŞKIMA BİR FORMÜL BULUN !..



- BİLİYORUM, ÖNÜMÜZDE UZUN YILLAR VAR AMA, BUGÜNÜN İŞİNİ YARINA BIRAKMIYALIM !..

MİLYON ZİYAFETİNE buyurunuz

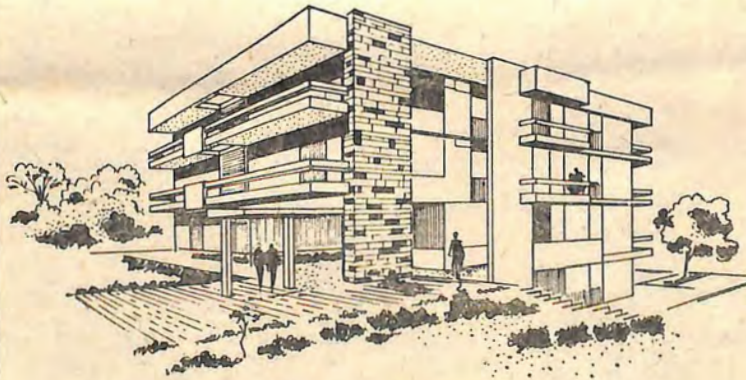


Türkiye İş Bankasının
“MİLYON ZİYAFETİNE”
katılabilmek için
tasarruflarınızı
yıl sonuna kadar
İş Bankasında toplayınız.
MİLYON ZİYAFETİNDE:

50 APARTMAN DAİRESİ

20 adet
100.000 LİRA
40 adet
25.000 LİRA
100 adet
5.000 LİRA
500 adet
1.000 LİRA

ayrıca 11 000 talihliye
geçitli para ikramiyeleri



YENİLİK ...

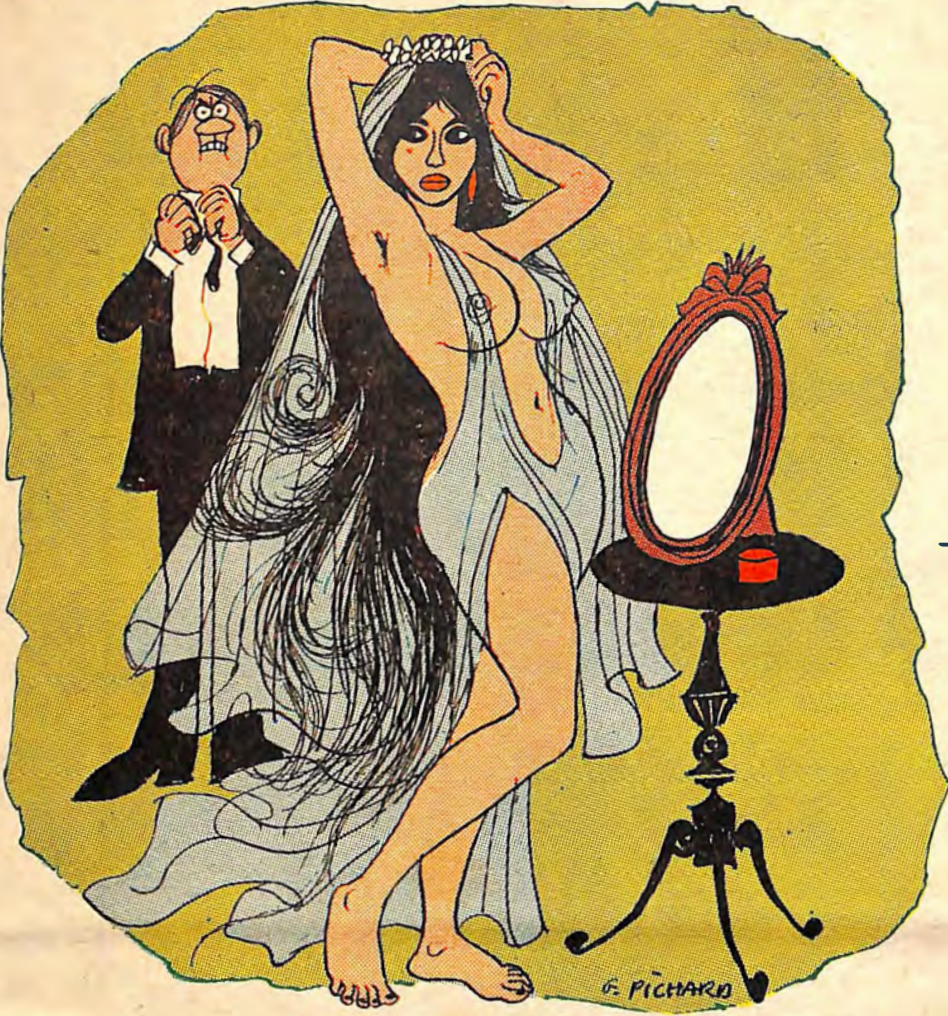
“MİLYON ZİYAFETİNDE” tasar-
ruf sahiplerine İş Bankası güzel bir
sürpriz hazırladı: Ankaranın gözde
semti Çankayada, **100.000 lira de-
ğerinde**, kaloriferli, marley döşeli,
duvardan duvara halı kaplı salonu,
2 yatak odası, renkli banyosu olan
ve her türlü konforu haiz 20 adet
şahane apartman dairesi...

Ayrıca: İstanbulda, Feneryolun-
da, 30 Apartman Dairesi.

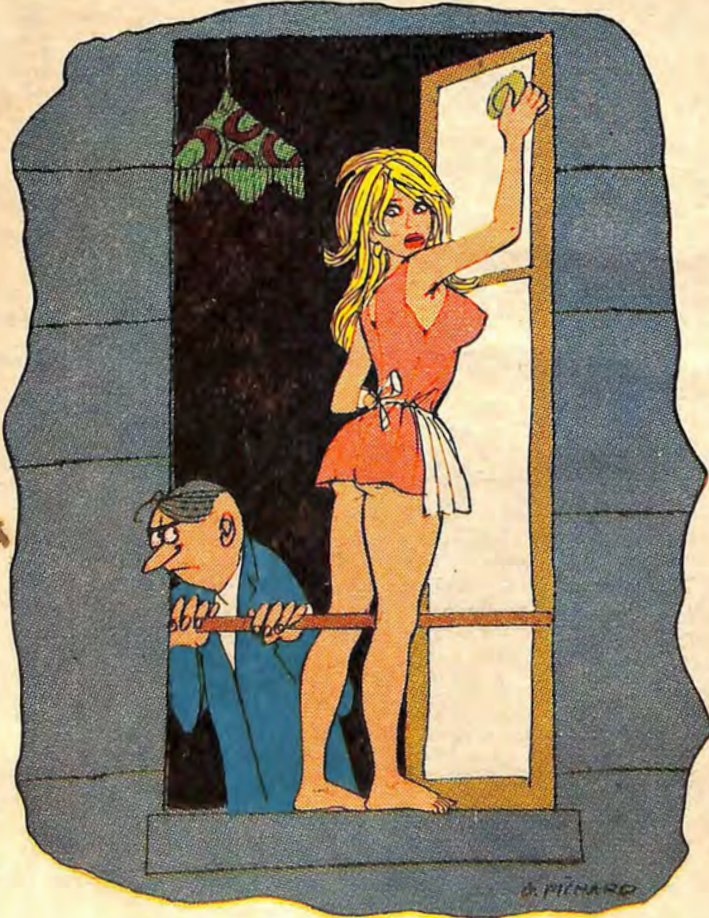
TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

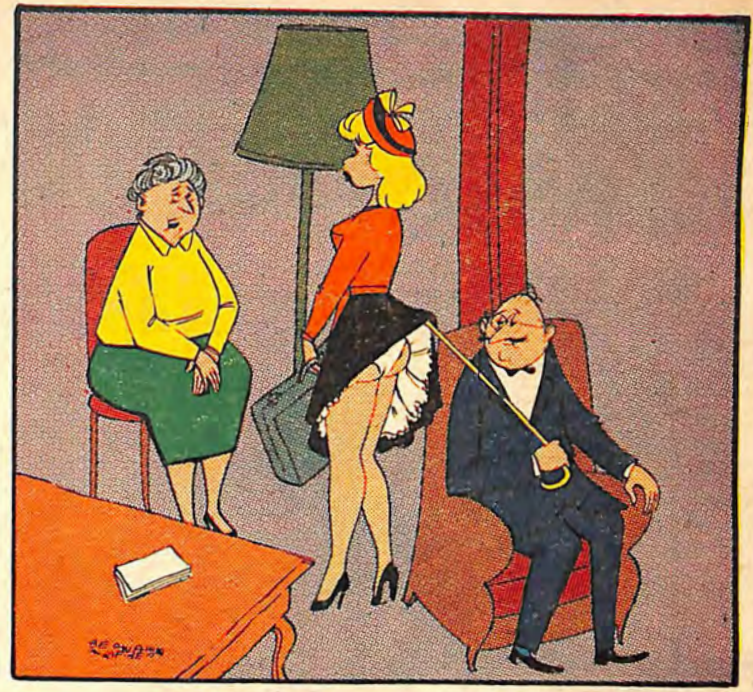
(Yeni Ajans : 4973 — 205)



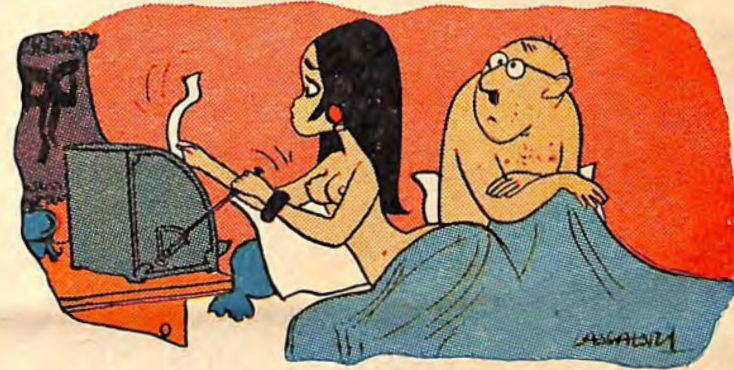
— EH, MADEM Kİ ARTIK EVLİYİZ SAÇLARINI KESMEN
LÂZİM ONLARI ÇORBAMIN İÇİNDE BULMAK İSTE-
MİYORUM !.



— NE OLDUĞUNU BİR TÜRLÜ ANLIYAMIYORUM
CAMLARI TEMİZLEMeye BAŞLADIĞIMDAN BERİ,
BU BEŞİNCİ OTOMOBİL KAZASI !.



— BİL HASSA MÖSYÖNÜN İŞLERİYLE MEŞGUL OLACAKS-
NIZ DEDİĞİM ZAMAN NEDEN GÖZLERİNİZ İRİLESTİ ?



— HESABINIZ 100 FRANK 90 SENT TUTTU !



— SİZ HANGİSİNİ SEÇTİNİZ ?
— HEPSİNİ !.